

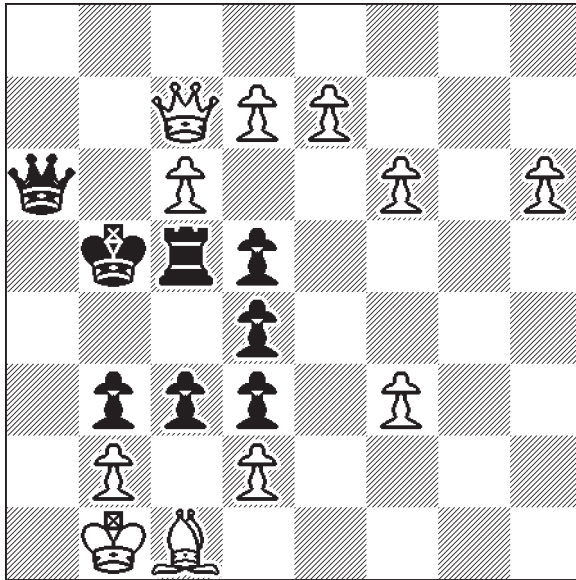
SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 4 / 2007 10.10.2007 61. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Reino Heiskanen (+)

1. palkinto Suomen Shakki 2004-2006 & ST 2005-2006

voitto

11+8

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus	103
Jan Hannelius MT, ortodoksitehtävien tuomio	104
Caissas trollbundne	111
Muistutuksia	111
Tuomio: lopputehtävät Suomen Shakki 2004-6 ja ST 2005-6	112
Paha pähkinä	114
Hannu Sokka 60 JT tuomio	115
Romanian ratkaisukilpailu, ratkaisut Tampereen tehtäväkongressista 40 vuotta	116
Syyspäivät 2007	117
Esko Nuutilainen 60 JT tuomio	117
In memoriam Reino Heiskanen	118
Grimshaw-katkot, osa I	121
Ennätystehtävä, osa 2	125
Omistustehtävä	125

Ensipainokset	126
Ratkaisupisteet	136
Summary	138

Muistilista

⌘ ST 6/2007 aineisto viimeistään
19.11.2007 päätoimittajalle
⌘ Tehtäväkongressi 13.-20.10 Rodok-
sella

Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 112 / *The
solution to the cover problem is on p. 112*

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija / Publisher:

Suomen tehtäväniekat ry.
<http://www.sci.fi/~stniekat/st/index.htm>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360
Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki,
e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430
Vuorentausta. Puh./Tel. 03-3483447
e-mail: kauko.virtanen@tuubi.net

Pirkanmaan shakkittehtäväkerho: Kauko
Virtanen

Satakunnan osasto: Veikko Valo,
PL 153, 28101 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Turun osasto: Hannu Sokka,
Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku

Vaasan osasto: Seppo Praski,
Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentausta,
Kunnintie 56, 15560 Nastola

Päätoimittaja ja toimituksen osoite / Editor in chief:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360
Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Muu toimituskunta / Editorial staff: Steven
B. Dowd, Mikael Grönroos, Hannu Harkola,
Pauli Perkonoja, Hannu Sokka, Henry Tan-
ner, Marko Ylijoki

Taitto / Layout: Harkola, Paavilainen

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Hel-
sinki 2007

Pankkitilit / Bank accounts:

Nordea Ylöjärvi 144330-41886
Sampo 800020-4659651

Jäsenmaksu 2007: 25 EUR

Vuositalaus ei-jäsenille 2007: 28 EUR

Subscription fee abroad 2007: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /
Changes of address to the secretary!

Vuosia, tehtäviä ja tekstejä

Kansitehtävämme sisältää tällä kerralla sekä surullista että iloista asiaa. Sen laajaja, kansallinen tehtävämestari Reino Heiskanen, poistui joukostamme syyskuun loppupuolella. Tehtävä on hänen viimeisin kilpailumenestyksensä ja ainakin Pauli Perkonojan mukaan ensimmäinen suomalainen täyskorotuksen esittävä lopputehtävä. Sisäsivuilla on lisää sekä laajasta että hänen muista saavutuksistaan.

Tehtäväshakki oli Heiskaselle ja on monille muillekin vuosikymmeniä kestävä harrastus. Ilmiö on tietysti kansainvälinen, mikä ilmenee Norjan tehtäväshakkia esittelevästä kirjasta, josta tietoa edempänä. On pikemminkin sääntö kuin poikkeus, että harrastajan ura kestää pitkään. Luomisvoima ja halu esittää ideoita ei hevillä sammu, kiinnostus tehtäväshakin kehitykseen, uusiin tuuliin ja historian tutkimiseen voi olla lähes pohjatonta. Tässä harrastuksessa on jotain maagista...

Vuonna 1967 pidettiin Tampereella kansainvälinen tehtäväkongressi, jonka osanottajista osa on vieläkin aktiivisesti mukana nykyisissä tehtävätapaamisissa ja kongresseissa. 40 vuotta on pitkä aika ihmiselämässä. Tuohon jaksoon mahtuu väistämättä monia vaihteita, joihin tehtäväshakki voi tuoda vakautta, kilpailuihin tai tutkimiseen innostavan vietin tyydyttämistä - tai jotain muuta. Jokaisella on syynsä.

Lehtemme sisältö painottuu tällä kerralla jonkin verran tuomioihin. Tehtäväpresidentti Jan Hanneliuksen muistokilpailun ortodoksitehtävät ovat saaneet järjestyksensä ja kommenttinsa tuomari Kari Valtoselta. Hanneliuksen teemasta löytyy yhä kulkematonta polkua osaavien laajijoiden kyydissä. Eikä tarina pääty tähän, sillä sateutettävien tuomio on vielä tulossa.

Suomen Shakki, lähes kaikkien tunteema yleisshakkilehti, ja ST löivät kättä jokunen vuosi sitten lopputettävien osalta. Saksalainen Rainer Staudte sai ilokseen tuomita molemmissa lehdissä julkaistut lopputettävät. Hän teki tehokasta ja nopeaa työtä, lopputulos on sisäsivuilla.

Hannu Sokan 60-vuotisjuhlakilpailun laadinta-aika päättyi helposti muistettavana päivänä 7.7.2007. Juhlijän tuomio valmistui ripeästi, alle kahdessa kuukaudessa. Ihmeelliseen luontoon, kulkusirkkojen maailmaan pääsee perehtymällä tuomioon!

Tämän lehden neljäs tuomio on varmasti lyhimpiä koskaan ST:ssä julkaistuja tuomioita. Suomen Shakin päätoimittaja Esko Nuutilaisen 60-vuotiskilpailu oli tehtävä- tai shakkiaiheisille kirjoituksille. Voittajan ansiokas suoritus on julkaistu ST:ssä, arvaatko kirjoittajan ja tekstin? Vastaus löytyy sisäsivuilta.

Lisää laadukasta tekstiä on tarkoitus julkaista myös tulevissa ST-lehdissä, joten pysykää kanavalla!

Jorma Paavilainen

Tuomio: Jan Hannelius MT 2006-7, ortodoksitehtävät Award: Jan Hannelius MT 2006-7, orthodox problems

Olin hyvin otettu, kun minut pyydettiin tuomariksi tähän muistoturnaukseen. Tutustuin Janneen vuonna 1979 ja Pirkanmaan tehtäväshakkikerhon kuukausitapaamisissa opin tuntemaan miellyttävän, viisaan ja kannustavan ihmisen, joka jakoi suhtautua myönteisesti minunkin usein vaatimattomiin tekeleisiini. Meillä kaikilla tämän pienen tehtäväkerhon jäsenillä oli etuoikeus saada ohjausta ensiluokkaiselta laatijalta.

Janneen oma aktiivinen laadinta pikkuihijaa hiipui 1990-luvun aikana, mutta hän koki ikään kuin uuden luomiskauden toipuessaan vakavasta sairauskohtauksesta muutama vuosi sitten. Kesken kaiken tuli sitten uutinen Jannen poismenosta.

Jan Hannelius elää kuitenkin monien muistoissa, olihan hän peräti 12 vuotta FIDE:n tehtävätoimikunnan arvostettuna puheenjohtaja ja osallistui kv. kongresseihin jo 1950-luvulta lopulta lähtien. Ja sitten, kun meitä muistajia ei enää ole, Jan Hannelius elää tehtävähistorian lehdillä huipputehtäviensä, ainutlaatuisen kansainvälisen järjestöuransa – ja teemansa kautta.

Hannelius-teeman pioneeriluomus 2#-tehtävissä lienee Bruno Sommerilta jo vuodelta 1929. Jan Hanneliuksen ensiesitys on vuodelta 1950, mutta teemaa on alettu yleisemmin kutsua Hannelius-teemaksi vasta vuoden 1970 tienoilla, jolloin *Thèmes-64* järjesti aiheesta teemakilpailun. Teemasta on käsitykseni mukaan laadittu intensiivisesti vasta 1960-luvulta lähtien eli nelisenkymmentä vuotta.

Vaikka neljä vuosikymmentä on nykyaikaisessa tehtäväshakissa pitkä aika, olin silti lievästi yllättyneyt siitä, miten vähän uutta tämä teemakilpailu tarjosi. Vika ei ole laatijoissa eikä teemassa. Hannelius-teemasta on laadittu paljon ja sitä on yhdistelty lähes kaikkiin mahdollisiin tehtäväideoihin, joita on toki suuri mutta kuitenkin rajallinen määrä. Monet laatijat lienevät tiedostaneet tämän ja rimakauhun valtaamina jättäneet kilpailun kokonaan väliin.

I was very proud of getting an invitation to judge this memorial tourney. I was introduced to Jan in the fall of 1979. Meeting in the monthly sessions of our regional chess problem club, I came to know a pleasant, wise and encouraging person who was able to take up a positive attitude even towards my most humble efforts. We, the members of this small club, had the privilege of enjoying the guidance of an expert composer.

In the 1990s, Jan's own output gradually diminished, but a few years ago there was a new burst of activity, as he was recovering from a serious stroke. Then, all of a sudden, came the news of Jan's departure.

Jan Hannelius still lives in the memory of many of us. He held the presidency of PCCC for no less than twelve years, winning everybody's respect, and attended the congresses ever since the first in Piran in 1958. And one day, when we who remember him no longer exist, Jan Hannelius' place in chess problem history will remain secure through his compositions, his unique administrative career – and his theme.

The pioneer of the theme was probably composed by Bruno Sommer in 1929. Jan Hannelius' first example was published in 1950, but the idea was generally labelled "Hannelius Theme" as late as around 1970, when a theme tourney was organized by Thèmes-64. It is my impression that the theme has received intensive consideration by composers since 1960s, i.e. more or less during 40 years.

Although four decades is a long time in modern problem chess, I was nevertheless slightly surprised by how little new this theme tourney offered. Neither composers nor the theme are to blame. The theme has been popular and it has been combined with almost all conceivable problem ideas, the number of which is great but limited. I suppose many composers were aware of this and, daunted by the challenge, decided not to partici-

Vaikka suoranaisia edeltäjiä löytyi vain yksi, Udo Degenerin lähettämät löydökset Albrecht-Degener-tietokannasta pudottivat ratkaisevasti joidenkin hyvien tehtävien arvoa. Kiitän herra Degeneriä lämpimästi saamastani erittäin hyödyllisestä informaatiosta!

Vastaavan laajuisia tietokantoja muilta alueilta kuin 2#-tehtävistä ei taida olla. Niinpä jouduin arvioimaan muiden kuin 2 siirron mattitehtävien omaperäisyyttä aika lailla mutu-tuntumalla. Onneksi kolmen kuukauden valitusaika on olemassa.

Sain määräraikaan mennessä tuomitavaksi nimettöminä 21 tehtävää, joista valtaosa eli 14 oli 2#-tehtäviä, 3#-tehtäviä 2, itsematteja 3 sekä apumatteja (!) ja pakkomatteja kumpiakin yksi.

Seuraavassa käsittelen tehtäviä, joita en syystä tai toisesta sijoittanut.

2a (Ka5/Kc8 2#) ja **2b** (Kh1/Kc8 2#) ovat epätemaattisia, koska joko teemamatit eivät esiinny uhkauksina tai kumous ei ole ratkaisussa puolustus siirto. **3** (Ka6/Ke5 2#) vertailutehtävä (kts. A) esittää saman teemasisällön, ja ratkaiseva heikkous on tekninen ja staattinen kiinnitys e-linjalla. **6** (Kd7/Ke5 2#) esittää Bannyi-teemaa. **7** (Kd8/Ke4 2#) sama teemasisältö kuin n:o 9:ssä, mutta paljon epätaloudellisemmin (kts. myös vertailutehtävä D). **8** (Ke6/Kd4 2#) yhtenäiset mustan puolustusmotiivit ja -haitat, mutta vain pseudo-Hannelius. **10** (Kf8/Ke4 2#) kolminkertainen syklinen pseudo-Hannelius, mutta alkusiirto syrjäisellä daamalla on erittäin huono. **11** (Kg6/Ke4 2#) sievät obstruktiouhokutukset, mutta vain kaksinkertainen teemaesitys pseudo-muodossa heikohkoin alkusiirtoin. **14** (Kh7/Ke5 2#) kilpailun ylivoimaisesti paras tehtävä on nappulatarkesti edelletty (Rudenko & Tšepi•nyi, n:o 1087 *Presledovanije temy* 1983 – peilikuva!). **15** (Kf1/Ke4 3#) terve Hannelius, mutta strategia voisi olla yhtenäisempää, sillä msd4 ei loppuasemassa enää ole tukinta. **17** (Kh4/Kf6 2a#) lienee lähetetty erehdyksessä tähän kilpailuun. **19** (Kd4/Kf4 2i#) pseudo-Hannelius kiinnittävin houkutusalkusiirtoin ja kerrankin ilman siirtopakkoa,

pate.

Although the Albrecht-Degener Database revealed only one clear case of anticipation, a few 2#s that Udo Degener sent me for comparison decisively affected the value of some compositions. I extend my warm thanks to Herr Degener for the useful information he submitted!

I suppose there are no databases of similar magnitude on other genres. Therefore I had to apply my gut feeling in the evaluation of the originality of other problems than 2-movers. Fortunately the award is subject to claims for the usual three months.

By the deadline, I received for judging twentyone anonymous problems, the majority of which, fourteen, were two-movers. Additionally there were two 3#s, three self-mates, one helpmate (!) and one reflex-mate.

In the following, I discuss the entries I excluded from the award for various reasons.

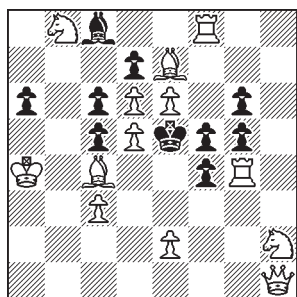
2a (Ka5/Kc8 2#) ja **2b** (Kh1/Kc8 2#) are unthematic, either because the thematic mates do not appear as threats or the refutation is not a defensive move in the solution. **3** (Ka6/Ke5 2#) cf. problem A, which shows the same thematic content, and the crucial weakness is the technical and static pin on the e-file. **6** (Kd7/Ke5 2#) shows the Banny theme **7** (Kd8/Ke4 2#) the same thematic content as in no. 9, but much less economical (cf. also problem D). **8** (Ke6/Kd4 2#) homogenous black defence motifs and errors, but only a pseudo-Hannelius. **10** (Kf8/Ke4 2#) triple cyclic pseudo-Hannelius, but the key with an out-of-play queen is very bad. **11** (Kg6/Ke4 2#) nice obstruction-tries, but only a double presentation of the theme, in the pseudo-form, with a rather weak key. **14** (Kh7/Ke5 2#) by far the best problem of the tourney is anticipated in every detail (Rudenko & Chepizhny, no. 1087 *Presledovaniye temy* 1983 – mirrored!). **15** (Kf1/Ke4 3#) a sound Hannelius, but the strategy could be more homogenous, because the black d4-pawn doesn't block any

kuten laatiija huomauttaa; totta, mutta hin-
ta on kova, sillä nappulaluku 10+15 (ja
erityisesti mTa3) on murheellinen. **20**
(Kd5/Ke7 2i#) tässä tehtävässä on laati-
jan antamaan esikuvaa (E. Iwanow, 2.p.
Szachy 1986) verrattuna päästy eroon yh-
dentekeivistä R-houkutussiirroista, mutta
tämä versio on esikuvaa paljon epätalou-
dellisempi, lisäksi kumpikin teemamuun-
nelmapari on pseudo-Hanneliusta toisin
kuin esikuvassa. **21** (Kb2/Kh7 4r#) esit-
tää Bannyi-teemaa.

Vielä tärkeä terminologinen asia. Kut-
sun pseudo-Hanneliukseksi teemaesityk-
siä, joissa teemapuolustukset ja -matit
esiintyvät jo esipelissä. Pidän niitä vähem-
piarvoisina kuin "aitoja" esityksiä, joskaan
en arvottomina, kuten tuomiosta käy ilmi.

Hannelius-teema on funktionmuutos-
teema. Tehtäviä arvioidessani pidin kui-
tenkin tärkeänä asiana myös strategian
yhtenevyyttä teemapelissä, ja koska osit-
taisia edeltäjiä ilmaantui runsaahkosti, ar-
vostin paljon – paitsi tietysti omaperäisyyt-
tä – myös taloudellisuutta suhteessa var-
haisempiin töihin.

Udo Degener (GER)
Palkinto Hannelius MT
2005-7

2# 13+10

ja pyrkinyt alun perin 5-kertaiseen sykliseen pseudo-Le Grandiin, se olisikin tosi kova
juttu! Tämä tehtävän kohdalla olen joutunut jonkin verran tinkimään edellä antamistani
arviointikriteereistä (yhtenäinen strategia, taloudellisuus), sillä tämä funktionmuutostee-
mojen yhdistelmä voi olla uutta.

*more in the final position. 17 (Kh4/Kf6 h#2)
is probably erroneously sent for this tour-
ney. 19 (Kd4/Kf4 s#2) pseudo-Hannelius
with a pinning key and, for once, without
zugzwang, as the composer comments;
true, but the price is high, as the amount
of men 10+15 (especially the black a3-
rook) is deplorable. 20 (Kd5/Ke7 s#2) The
composer has given a problem for com-
parison: E. Iwanow, 2nd pr. Szachy 1986.
The new problem avoids the random
knight-tries but at the same time it is
much less economical, and furthermore
both pairs of thematic variations are pseu-
do-Hannelius unlike in the older problem.
21 (Kb2/Kh7 r#4) shows the Bannyi the-
me.*

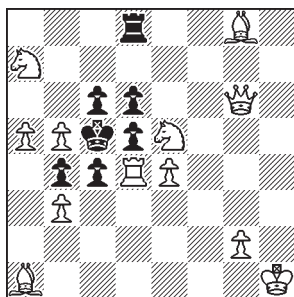
*Yet an important terminological note.
I call "pseudo-Hannelius" such interpreta-
tions where thematic play is already set in
the diagram position. I consider them in-
ferior to "genuine" interpretations, al-
though not worthless, as you can see in
the award.*

*Hannelius is one of the themes with
the change of function of white and black
moves. However, I tried to stress the im-
portance of coherent strategy in thematic
play too. Since quite a few close prede-
cessors emerged, I also valued, except
for originality of course, economy com-
pared to earlier works.*

Palkinto: n:o 1 Degener. Syklinen 5-kertainen pseudo-Han-
nelius kaavio on selkeä: 1.Db1? (2.Rf3A#) cxd5a! 1.Txg5?
(2.Rg4B#) f3b! 1.Txc8? (2.Rxd7C#) fxg4c! 1.exd7?
(2.Rxc6D#) Lb7d! 1.dxc6? (2.Dd5E#) dxe6e! **1.Ka5!** (sp)
1.- cxd5a 2.Dxd5E# 1.- dxe6e 2.Rxc6D 1.- Lb7d 2.Rxd7C#
1.- fxg4c 2.Rxg4B# 1.- f3b 2.Rxf3A# – vaikka ketju kulkee-
kin eri suuntaan kuin tavallisesti. Sen lisäksi tehtävässä
on tavallinen pseudo-Le Grand 1.exd7? (2.D#) exd5 2.E#
1.dxc6? (2.E#) cxd5 2.D#. Mutta tehtävästä voi vielä erottaa
kaksi 3-kertaista syklistä pseudo-Le Grandia: 1.dxc6?
(2.E#) dxc6 2.D# 1.exd7? (2.D#) Lxd7 2.C# 1.Txc8? (2.C#)
cxd5 2.E# ja 1.dxc6? (2.E#) f3 2.A# 1.Db1? (2.A#) fxg4
2.B# 1.Txg5? (2.B#) cxd5 2.E#. Eri Le Grand -kaavioissa
käytetään hyväksi samoja uhkaus- ja mattisiirtoja kahdes-
ti, jopa kolmesti. Kai näin saa tehdä? En tiedä, onko laati-

Prize: The cyclic pseudo-Hannelius pattern is clear (see solution above), although the cycle goes to the opposite direction than usually. In addition, you can see an ordinary pseudo-Le Grand... Yet furthermore, two sets of 3-fold cyclic pseudo-Le Grands can be distinguished... In the different Le Grand patterns same threats and mates are exploited twice, even thrice. I suppose that is allowed? I do not know if the composer has tried to obtain a five-fold cyclic pseudo-Le Grand, that would be something indeed! Here I must compromise over the criteria given above (coherent strategy, economy of force), since this combination of two "functional" themes may be novel.

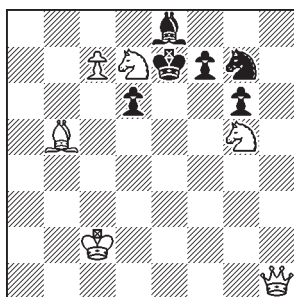
Unto Heinonen (FIN)
1. kum. Hannelius MT
2005-7

2# 12+7

- 1.bxc4? (2.Rd3A#) dxe4a!
 1.exd5? (2.Txc4B#) cxb5b!
 1.bxc6? (2.Txd5C#) dxe5c!
 1.De8? (2.Dxc6D#) c3d!
1.Df6! (sp) 1.- dxe4a
 2.Txc4B# 1.- cxb5b
 2.Txd5C# 1.- dxe5c
 2.Dxc6D# 1.- c3d 2.Rd3A#
 [1.- T~ 2.Rd7#].

Terho Marlo (FIN)
2. kum. Hannelius MT
2005-7

2# 6+6

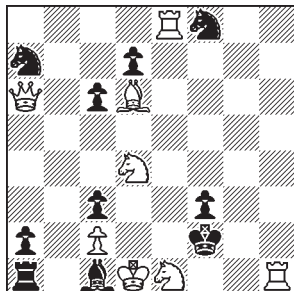
1. kunniamaininta: n:o 12 Heinonen. Nelinkertainen syklinen pseudo-Hannelius, joka muistuttaa voittotehtävää. Le Grandia ei tosin ole, mutta teemapeli on strategialtaan yhtenäisempää: valkean haitat (houkutus 1.De8? lukuunottamatta) ovat obstruktioita, mustan haitat (puolustusta 1.- dxe5 lukuunottamatta) suojattajättöjä. Lisäksi muunnelma 1.- c3 2.Rd3# on aito Hannelius. Epätemaattista muunnelmaa 1.- cxb3 2.Rd3# ei valitettavasti voi välttää.
 1st HM: Four-fold cyclic pseudo-Hannelius with some resemblance of the prize-winner. There is no Le Grand, but the strategy is more coherent: the white errors (except 1.Qe8?) are obstructions, black errors (except 1.- dxe5) are unguards. Furthermore, the variation 1.- c3 2.Sd3# is normal Hannelius. Unfortunately, the thematic 1.- cxb3 2.Sd3# cannot be avoided.

2. kunniamaininta: n:o 5 Marlo. Valkea D neljässä nurkassa, ja teema toteutetaan väijytysalkusiirron avulla. Vertailutehtävään (kts. B) nähden parempi taloudellisuus (meredith!) ilman ylimääräisiä valkeita sotilaita, kaikki temaattisesti välttämättömät alkusiirrot (ratkaisussa ja houkutuksessa) ovat nurkasiirtoja, ja oikeaa alkusiirtoa seuraa uhkaus, mitä pidän siirtopakkoa parempana. Tosin alkusiirto ei anna pakoruutua, eikä tehtävässä ole esipeliä, mutta näitä puutteita kompensoi – ja ne myös erottavat tehtävän riittävästi esikuvasta – erittäin luonteva lähohoukutus, jossa vD hyökkää f6:een vielä kolmannelta suunnasta, ja houkutuspelellä lisämatit. Viehättävä viimeismuoto!

- 1.Da1? (2.Df6A#) Lxd7a! [1.- Rh5 2.De1#] 1.Da8?
 (2.Dd8B#) Re6b! [1.- d5 2.Da3#] 1.Df3? Rf5 2.De4#, 1.- f5!
1.Dh8! (2.Df8#) Lxd7a 2.Dd8B# 1.- Re6b 2.Df6A#.

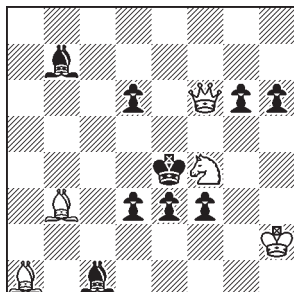
2nd HM: WQ in four corners, and the theme is realized with the help of an ambush key. Compared to a predecessor (see B), economy without wPs is better (Meredith!), all thematically relevant first moves are corner-to-corner moves, and the key creates a threat, which I prefer to a waiting key. The key does not give a flight, and there is no set play, but these shortcomings are compensated by a very natural additional try in which wQ attacks f6 from yet another angle, and by the added mates in the virtual play. These features also lend the problem sufficient originality. An attractive Letztform!

Aleksandr A•usin (RUS)
3. kum. Hannelius MT
2005-7

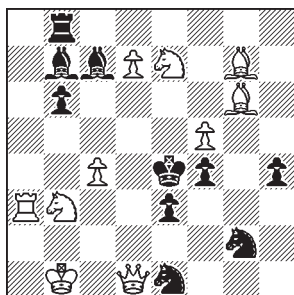
2i# 8+10

Georgi Markovski (RUS)
4. kum. Hannelius MT
2005-7

2# 5+9

Unto Heinonen (FIN)
Main. Hannelius MT
2005-7

2# 10+10

3. kunniamaininta: n:o 18 A•usin. Itsemateista hyvin tuttu Hannelius-koneisto, mutta tavanomaisen siirtopakon sijaan esitetty sievän uhan kera, ja olisiko temaattisten houkutusten ja kumousten esiintyminen samoilla ruuduilla uutta? Vaivaton ja itsematiksi taloudellinen esitys.

1.Rb5? (2.Te2A+) Re6a! 1.Re6? (2.De2B+) Rb5b! **1.Rf5!** (2.Lc5+) 1.- Re6a 2.De2B+ 1.- Rb5b 2.Te2A+.

3rd HM: A very familiar mechanism to create Hannelius in a selfmate, however shown with a pretty threat instead of the usual Zugzwang, and I just wonder if the appearance of tries and refutations on the same square is novel. An effortless work, economical for a selfmate.

4. kunniamaininta: n:o 13 Markovski. Hannelius syklin kaksoisuhin ja ratkaisu Fleck-muodossa. Aika varhaisen sukulaistehtävän (kts. C) valkokatkot on korvattu näppärästi obstruktioin niin, että kolmannessa teemahoukutuksessa 1.Kg3? vR pysyy paikallaan! Asu ilman valkeita sotilaita on taloudellinen. Vaikka 1.- f3! kolmantena kumoussiirtona olisi mahdollinen, laatijan olisi silloin täytynyt luopua esipelistä ja lisämatesta, jotka ovat kuitenkin hyvä lisä kokonaisuuteen.

*1.- d2 2.Lc2# 1.Rxg6? (2.Df4A,De6B#) d2a! 1.Kg3? (2.De6B,Dxg6C#) Lb2b! [1.- Lc8 2.Ld5#] 1.Re6? (2.Dxg6C, Df4A#) e2c!
1.Rh3! (2.Df4A,De6B,Dxg6C#) 1.- d2a 2.Dxg6C# 1.- Lb2b 2.Df4A# 1.- e2c 2.De6A#.

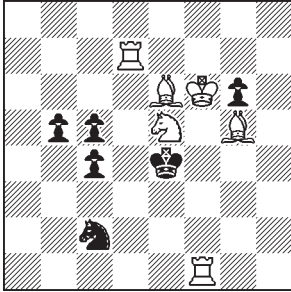
4th HM: Hannelius with cyclic double threats in the try-play and Fleck in the actual play. Compared to a fairly early near relative (see C), self-interferences are replaced by self-obstructions. Cleverly, in 1.Kg3? wS obstructs wQ by standing still! There are no white pawns in this economical position. The more coherent 1.- f3! could have been introduced as a third refutation, but at the cost of set play and an added mate which are now a good bonus.

Maininnat: / Commendations:

N:o 4 Heinonen: Kolminkertainen syklinen pseudo-Hannelius, jossa temaattisesti tärkeät valkeat upseerit jättävät houkutuksissa tärkeän ruudun tai linjan suojatta. Strategia ei muilta osin ole kauttaaltaan yhtenäistä, mutta tehtävän rakenne lisämatestin miellyttää Alkusiirto on kelvollinen, tarvitaanhan vRe7:ää myös houkutuksessa 1.Lh5?. Säälä, että kyseisessä houkutuksessa 1.- Rd3,Rf3,Rc2 saavat d-alustisen vastauksen.

1.Lh5? (2.Dd4A#) Le5a! 1.Ta5? (2.f6B#) e2b! [1.- bxa5

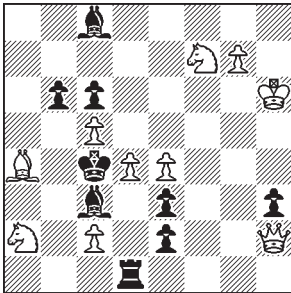
Frank Richter (DEU)
Main. Hannelius MT
2005-7

2# 6+6

- 1.Lc1? (2.Tf4A#) Re3b! [1.- g5 2.Lf5#]
 1.Tdd1? (2.Ld5B#) Rd4a!
 [1.- Rb4 2.Tfe1#]
 1.Rg4? (2.Tf4A#) Rd4a!
 1.Tfd1? (2.Ld5B#) Re3b!
1.Lf7! (2.Lxg6#) 1.- Re3b
 2.Tf4A# 1.- Rd4a 2.Ld5B#.

Jevgeni Fomitšev (RUS)
Main. Hannelius MT
2005-7

3# 10+9

- 2.Rc5#] 1.De2? (2.Rd2C#) f3c! [1.- Rf3 2.Dc2#] **1.Rd5!**
 (2.Rc3#) 1.- Le5a 2.f6B# 1.- e2b 2.Rd2C# 1.- f3c 2.Dd4A#
 [1.- Lxd5 2.Dxd5#].

Three-fold cyclic pseudo-Hannelius in which each thematically relevant white piece in turn leaves an important square or line unguarded in the try-play. Apart from that, strategy is not coherent, but the setting with some added play is pleasing. The key made by wSe7 is reasonable, since that S is needed in 1.Bh5? too. It is a pity though that in that try 1.- Sd3,Sf3,Sc2 cause duals.

N:o 9 Richter. Kiintoisa, joskin strategian (B II -teema kriittisin houkutuksin) osalta tuttu (kts. esim. tehtävä D) Hannelius- ja Dombrovskis-teemojen yhdistelmä pseudo-muodossa, mutta laatija on löytänyt todella taloudellisen valkosotilaattoman meredith-aseman! Valkean upseereita hyödynnetään tehokkaasti. Viimeismuoto?

An interesting, although, as far as strategy (theme B II with critical tries) is concerned, familiar device (see, for instance, D) to create the combination of pseudo-Hannelius and pseudo-Dombrovskis, but the composer has found an excellent Meredith setting without wPs! White pieces are employed effectively. Is this a Letztform?

N:o 16 Fomitšev. Päämuunnelmiin nivoutuvat hyvin luontevasti loogiset muunnelmat, joissa teemasiirot toistuvat vielä mattisiirtoina. Vahinko, että näissä neljässä ydinmuunnelmassa mustalta puuttuu mielekäs vastapeli 2. siirrossa, esimerkiksi teemamuunnelmissa 2.- Kxc5 3.Dxc6# toistuu. Uhkaus on hyvä. Pitäisin muotoa -vsg7, -msh3, +mRh5 hiukan parempana (9+9).

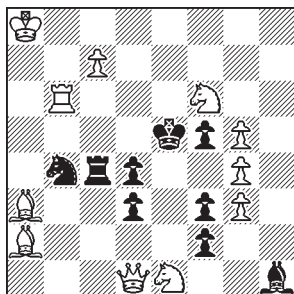
- 1.De5? (2.Rd6A#) Txd4a! 1.Dd6? (2.Re5B#) Lxd4b! **1.Dc7!**
 (2.Lb3+) 1.- Txd4a 2.Re5B+ 1.- Lxd4b 2.Rd6A+ 1.- Tb1
 2.De5! (3.Rd6#) 1.- La5 2.Dd6! (3.Re5#) 1.- Kxd4/bxc5
 2.De5+/Dxc6.

Logical by-play in which the thematic moves re-appear as mates relates to the main play naturally. It is a pity that in these four variations black lacks meaningful counter-play, for instance 2.- Kxc5 3.Qxc6# is repeated in the thematic variations. The threat is good. I would slightly prefer the setting without wPg7 & bPh3, and with bSh5 (9+9).

Laatijat / Participants:

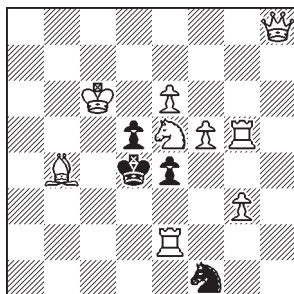
Aleksandr A*usin – RUS, Nils Bakke – NOR, Michael Barth – DEU, Udo Degener – DEU, Frank Fiedler – DEU, Jevgeni Fomitšev – RUS, Unto Heinonen – FIN, Zoltán Labai – SVK, Leonid Ljubashevski – ISR, Leonid Makaronez – ISR, Georgi Markovski – RUS, Terho Marlo – FIN, Dieter Müller – DEU, Efren Petite – ESP, Frank Richter – DEU, Sven Trommler – DEU, Eligiusz Zimmer – POL

A) Wieland Bruch
3. kum. G. Schiller MT
1993-4

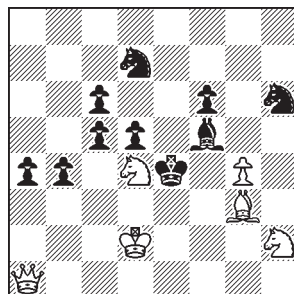
2# 11+9

B) Andrei N. Šuravljov
2. p. US Problem Bulletin
1992

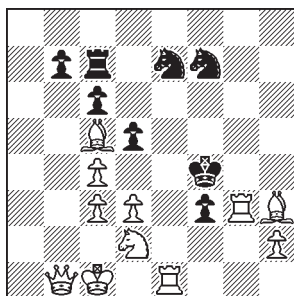
2# 9+4

C) Mario Parrinello
L'Echiquier Belge 1983

2# 6+10

D) Peter Olszewski
4. kum. Problem-Forum
2003

2# 11+8

A) 1.Dxd3? (2.Df5A#) Tc6a! [1.- Sxd3/fxg4 2.Sxd3/De4#] 1.Dd2? (2.Df4B#) Rc6b! [1.- Rd5 2.Rxd3#] 1.Dxf3! (2.Rd7#) Tc6a/Rc6b 2.Df4B/Dxf5A#, 1.- Txc7/Lxf3+ 2.Te6/Rxf3#.

B) *1.- e3/Re3 2.Tg4/Td2# 1.Dd8? (2.Dxd5A#) Re3a! 1.Da8? (2.Da1B#) e3b! 1.Dh1! (sp) Re3a/e3b 2.Da1B/Dxd5A#, 1.- Kxe5 2.Dh8#.

C) 1.Rdf3? (2.Db1A,De1B#) d4a! 1.Rc2? (2.De1B,Dh1C#) Lxg4b! 1.Re2? (2.Dh1C,Db1A#) Re5c! 1.Rxc6! (2.A,B,C#) 1.- d4a/Lxg4b/Re5c 2.C/A/B#.

D) 1.Rxf3? (2.Le3A#) Rf5a! 1.d4? (2.Tg4B#) Re5b! 1.Te6? (2.Le3A#) Re5b! 1.Le6? (2.Tg4B#) Rf5a! 1.Db4! (2.cxd5#) Re5b/Rf5a 2.Le3A/Tg4B#, 1.- Rd6[g5]/d4 2.L[x]d6/Te4#.

Tampereella 16.9.2007

Kari Valtonen
kv. tehtävätuomari

Tampere, September 16, 2007

Kari Valtonen
International Judge

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa lehden päiväyksestä luottamusmiehelle:

Hannu Sokka
Kastuntie 47 B 20
20300 Turku
hannu.sokka@dnainternet.net

Claims within three months of the publication date of this issue to:

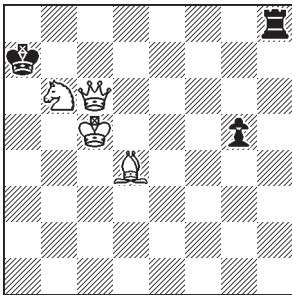
Hannu Sokka
Kastuntie 47 B 20
20300 Turku
Finland
hannu.sokka@dnainternet.net

Espen Backe: Caissas trollbundne - Problemsjakk i Norge

Norjalainen tehtävähakki vuosilta 1868-2002 on koottu yksiin kansiin, 230 sivuun ja 500 näytetettävään 84 laatijalta. Tehtävistä 219 on kaksisiirtoista mattitehtävää, 204 kolmisiirtoista. Eniten tehtäviä on seuraavilta, suomalaisillekin tutuilta nimiltä: Nils van Dijk 30, Alfred Karlström 29, Johan Scheel 27, Kristian Nielsen ja Nils A. Bakke 21, Joralf Grande, André Fossum ja David Hjelle 17.

Nidotussa, syyskuussa 2007 valmistuneessa kirjassa on valokuvia laatijoista, lyhyet henkilöhistoriat ja katsaus norjalaisen tehtävähakin historiaan. Kaikki teksti on norjaksi, mutta esimerkiksi ruotsia osaavalle lukeminen ei tuota vaikeuksia. Ilmaisuvoimaisimpia ovat tietysti itse tehtävät, joista seuraavassa kaksi esimerkkiä:

Johan Scheel
Nya Dagligt Allehanda 1926

2#

4+3

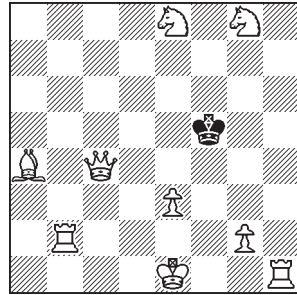
1.Kb5? Tb8!, 1.Kc4? Ka6! Oikein on 1.Kd5!

FIDE-albumista

Vuosien 1998-2000 FIDE-albumi on luvattu valmistuvaksi lokakuun alussa, alustava hinta on 45 EUR. Lisätietoja tulevissa lehdissä.

Toinen esimerkki on ennätystehtävä: mahdollisimman paljon shakkaavia siirtoja laillisessa asemassa ilman pattereita tai korotuksia.

Alfred Karlström
Fairy Chess Review 1951

25 shakkausta

9+1

Koko maan tehtävähakin historiikki on arvokas saavutus. Heja Norge! Kirjan tilaus hinta postikuluineen on 35 EUR, tilaukset suoraan tekijältä: Espen Backe, Borgenvien 4, 3080 Holmestrand, Norge Espen.Backe@kongsberg.com

Muistutuksia

FIDE-albumin 2004-2006 tehtävähakkeita kannattaa kerätä, ST 1/2007, s. 15.

Unto Heinonen 60 JT - laadinta-aika päättyy 30.11.2007, ST 6/2007, s. 184

Kenneth Solja 50 JT - laadinta-aika päättyy 31.12.2007, ST 1/2007, s. 19

Pentti Sola 100 MT päättyy 28.2.2008, ST 2/2007, s. 41

Kauko Virtasen 75-vuotisjuhlakilpailuun saapui määräaikaan 31.8.2007 mennessä 11 tehtävää seitsemältä laatijalta: kaksi kolmen siirron mattia, yksi monisiirtoinen, kaksi itsemattia ja kuusi apumattia.

Tuomio: lopputehtävät Suomen Shakki 2004-6 ja ST 2005-6

Unter den 26 Studien aus In- und Ausland gab es eine Reihe technisch gut konstruierter Werke, denen es allerdings an tieferen Ideen fehlte. Im Zweifelsfall entschied ich mich deshalb für die Kompositionen, welche neben lebhaftem Spiel zusätzlich noch einen geschlossenen Gedanken zu bieten hatte. Leider schieden von den 26 Studien neben den bereits durch die Leser gefundenen vier Defekten auch noch #3873 in SSh 9/2004 (Dual 12.Dc8) und #2843 in ST 4/2005 (Nebenlösung 1.De2) aus.

Julkaistujen 26 koti- ja ulkomaisen lopputehtävän joukossa oli useita teknisesti hyvin laadittuja töitä, joista kuitenkin puuttui syvempi idea. Niinpä ollessani kahden vaiheilla päädyinkin sijoittamaan tehtäviä, jotka vilkkaan pelin ohella tarjosivat lisäksi yhtenäisen idean. Valitettavasti tuomitavista 26 tehtävästä karsiutui niiden neljän lisäksi, joista lukijat löysivät virheitä, vielä n:o 3873 (Suomen Shakki 9/2004) duaalin 12.Dc8 ja n:o 2843 (ST 4/2005) sivuratkaisun 1.De2 vuoksi.

1. Preis / palkinto: n:o 3918V (Suomen Shakki 1/2005, 5/2005) **Reino Heiskanen** (FIN) Die Allumwandlung wird durch kräftiges Gegenspiel des schwarzen Turmes trickreich begründet.

Täyskorotus perustellaan neuvokkaasti mustan tornin vahvalla vastapelillä.

1.Db7+ Dxb7 2.cxb7 c2+ 3.Ka1 Kc4 4.d8! Tc6 5.b8R Te6 6.e8T! Txe8 7.Le7 Kb5(!) 8.h7 Th8 9.f7 Txb7 10.f8D Th1 11.De8+.

2. Preis / palkinto: n:o 4114 (Suomen Shakki 11/2006) **Marko Ylijoki** (FIN) Die Bindung des Turmes an die zu verteidigende Figur bei zwei Echovarianten in sparsamer Redaktion hinterlassen einen angenehmen Eindruck.

Tornin sitominen toiseen puolustavaan upseeriin kahdessa toistomuunnelmassa mitä taloudellisimmassa asussa jättää jälkeensä miellyttävän vaikutelman.

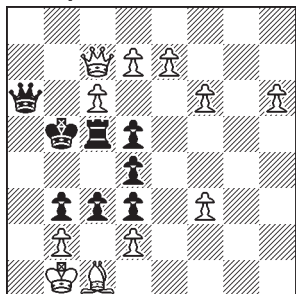
1.d6 Ta6 2.Lc5 Kf5 3.Kc8 Lxd6 4.Kb7 1.- Kf5 2.Kc6 Ke6 3.d7 Le5 4.Lb6 Lf6 5.d8~ Lxd8 6.Kb7.

1. ehrende Erwähnung / kunniamaininta: n:o 3890 (Suomen Shakki 10/2004) **Reino Heiskanen** Zwei aufeinander folgende systematische Bewegungen enden nach einem kleinen Intermezzo überraschend mit Patt.

Kaksi peräkkäistä systemaattista liikesarjaa päättyy pienen välinäytöksen jälkeen yllättävästi pattiin.

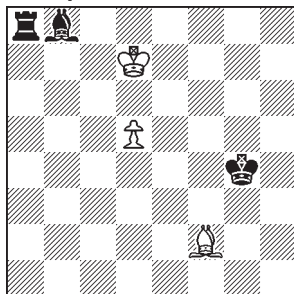
1.Rf8! Dxe2 2.Le6+ Dxe6 3.Rxe6 g2 4.Rd8+ Ke7 5.Rc6+ Kd7 6.Rxb8+ Kc7

Reino Heiskanen (†)
1. p. SSh/ST 2004-6

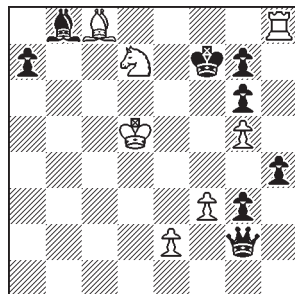
+ 11+8

Marko Ylijoki
2. p. SSh/ST 2004-6

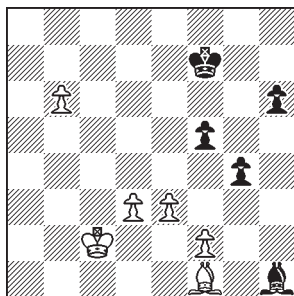
= 3+3

Reino Heiskanen (†)
1. kum. SSh/ST 2004-6

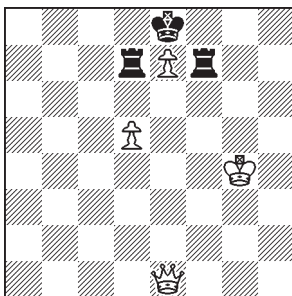
= 7+8

Sergij Diduh (v)
2. kum. SSH/ST 2004-6

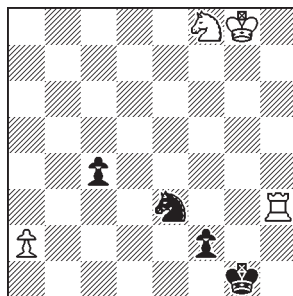
+ 6+5

A. Skripnik & J. Fomitšov
Main. SSH/ST 2004-6

+ 4+3

Marko Ylijoki
Main. SSH/ST 2004-6

= 4+4

7.Ra6+ Kb6 8.Tb8+ Kxa6 9.Tb1 h3 10.Kc6 Ka5 11.Kc5 Ka4 12.Kc4 Ka3 13.Kc3 Ka2 14.Tg1 a5 15.Kd3! Kb3 16.Tb1+ Ka3 17.Kc3 Ka2 18.Tg1 a4 19.f4! h2 20.Txg2+ Ka3 21.Txh2 patti.

2. ehrende Erwähnung / kunniamaininta:
n:o 2825 (Suomen Tehtäväniekat 2/2005) **Sergij Diduh** (UKR) Eine feinsinnig mas-
kierte Hin- und Ablenkung des Läufers.

*Hienostuneesti naamioitu lähetin kyy-
ditys pitkin halkaisijaa ja pois siltä.*

1.f3! Lxf3 2.e4 fxe4 3.d4 e3 4.d5 Lxd5
5.Lc4 Lxc4 6.b7 e2 7.Kd2.

Lob/Maininnat:

n:o 3946 (Suomen Shakki 3/2005) **Anato-
li Skripnik & Jevgeni Fomitšov** (RUS)
1.De6 Tg7+ 2.Kf5! Tf7+ 3.Kg6 Tg7+ 4.Kxg7!
Txe7+ 5.Kf6 Txe6+ 6.Kxe6! Kd8 7.Kd6.

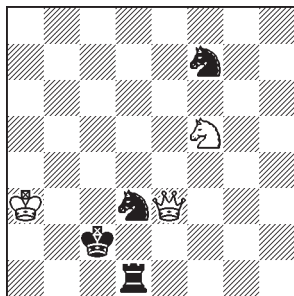
n:o 4088 (Suomen Shakki 8/2006) **Marko
Ylijoki** 1.Tg3+! Kh2 2.Tf3 Kg2 3.Txf2+ Kxf2
4.Re6 c3 5.Rd4 Rf5 6.Rc2 Ke2 7.Kf7! Re3
8.Ra1! Kd1 9.a4! Kc1 10.Rb3+ Kb1
11.Rd4! Rf5 12.Re2 c2 13.a5 Rd4 14.a6
Rxe2 15.a7 c1D 16.a8D =.

n:o 4027 (Suomen Shakki 12/2005) **Vik-
tor Kaljagin & Sergei Osintsev** (RUS)
1.De2+ Td2 2.Re3+ Kc3 3.Rd5+ Kc2 4.Df1
Rfe5 5.Re3+ Kc3 6.Da1+ Rb2 7.Rd1+
Txd1 8.Dxb2+.

n:o 4059 (Suomen Shakki 4/2006) **Jorma
Pitkänen** (FIN) 1.Kc6! Rb8+ 2.Kc7 Kc2
3.Tf2+ Kc3 4.Tf3+ Kc4 5.Tf4+ Kb5 6.Tf5+
Ka4 7.Kb6 Rd7+ 8.Ka6 Rb8+ 9.Kb6 =.

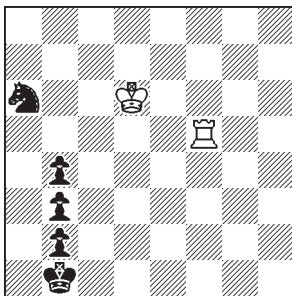
n:o 2784 (Suomen Tehtäväniekat 1/2005)
Sergij Diduh 1.- De1+ 2.Kf5 dxe6+ 3.Kf6
Db4 4.Rg6+ hxg6 5.Db1 Lh7 6.Db3 Lg8
7.Db1 =.

V. Kaljagin & S. Osintsev
Main. SSH/ST 2004-6

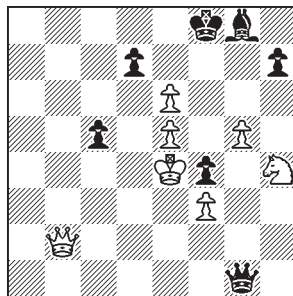
+ 3+4

Jorma Pitkänen
Main. SSH/ST 2004-6

= 2+5

Sergij Diduh
Main. SSH/ST 2004-6

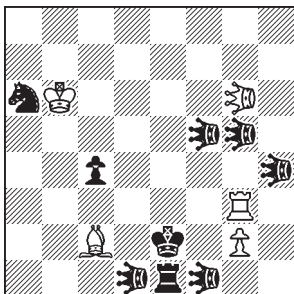

= BTM 7+7

Hannu Sokka 60 JT:n tuomio

Omlaatuinen kilpailu, tehtäviä (7) vähemmän kuin laatijoita (8)! Yleisvaikutelmana yhtään aliarvoista ei ollut mukana. Vaatimusalue hyvinkin vaihteleva. Kulkusirkkan valitseminen oli kohdistaa kilpailu suhteellisen pienelle piirille, joista lähes kaikki odotetut ottivat oikean, ja helpottaa tuomitsemista vähäisen määrän suhteen.

Palkinto Unto Heinonen

a#3 2.1.1.1.1.1 5+9

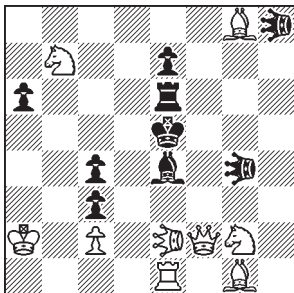
Ihailtava tematiikka, joka käyttää kulkusirkkan ominaisuuksia vaihtelevasti ja monipuolisesti. Ja kaikki tämä erinomaisella taloudellisuudella..

1.Rb4 Th3 2.KSxc2-b1 g4 3.KSxg4-g3 KSxg3-g2#

1.Rc5 Tb3 2.KSxg2-g1 Le4 3.KSxe4-d3 KSxd3-c2#

Kunniamaininta

Hans Gruber, Hannu Harkola, Harri Hurme, Henry Tanner, Neal Turner

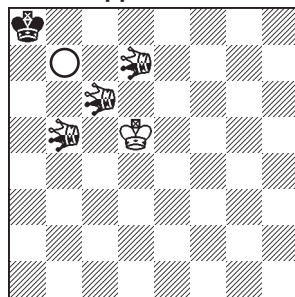
2#

9+9

Sekundääristen moniuhkausmattien täydellinen variointi L-siirtojen avulla. En pidä tällaisista uustemaattisista. Hyvä idea, mutta vaikuttaa sekavalta. Vertailuna ensipainokseni.

- 1.- Kd5/Lf5/T~/Tf6 2.Dc5/Dd4/Df4/Dc5#
1.Df7 sp L~ 2.KSxc4-b5A,KSxg4-h5B,KSxe6C#
 1. - Lxg2/Ld3/Lf3 2.AB/BC/CA#
 1. - Lf5/Ld5 Lxb7 2.A/B/C#
 1. - a5/KSxg8-f8/Kd5/KSxd2-c1 2.A/B/C/C#
 (1. - T~/Tf6 2.Df4/Dd5#)

Maininta Teppo Mänttä

13#

1+1+4n

Neutraali 0-nappula b7
 KöKo, pinsiirtoinen, kirke

Hyvä esimerkki eri satuehtojen yhteenliittämisestä. Pitkä ratkaisu vähin nappuloin saatu aikaan kirke-ehdon avulla. Idea vaatii kekseliäisyyttä, vaikka kone ollutkin apuna. Erikoisuutena asymmetrinen alkuasema.

- 1.nKSxb7-b8(n0b1)** nKSxd7-e8(nKSd8)
 2.nKSxd8-c8(nKSd1) nKSxc8-d8((nKSc8)
 3.nKSxc8-b8(nKSc1) Kb7 4.nKSxd1-e1(nKSd1) nKSxd1-c1(nKSd8) 5.nKSxb1-a1(n0b1) nKSxd8-e8(nKSd8) 6.nKSxd8-c8(nKSd1) nKSxb1-c1(n0b8) 7.nKSxb8-a8(n0b1) Kc6 8.Kc5+ Kb5 9.Kb6 Ka5 10.Kb7 Kb6+ 11.Kb8 n0b1 12.nKSxb1-a1(n0b1) nKSxb1-c1 13.nKSxc1-b1(nKSc1)#

Valitusaika on kolme kuukautta tämän lehden ilmestymispäivästä, valitukset luottamusmiehelle: Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku, kurka@saunalahti.fi

Romanian ratkaisemisen mestaruuskilpailu 2007, ratkaisut

Tehtävät olivat ST 3/2007:ssä, niiden laattijat ja ratkaisut:

1) A. Slesarenko, 2000
1.Te4

2) K. Mlynka, 1980
1.Thb4

3) I. Mikan, 1955
1.Db5! siirtopakko 1.-d3 2.Dc4, 1.-f2
2.Df1, 1.-f5 2.Txa2+

4) L. Zalkind, 1926
1.Re5! (2.Dc6+) 1.-Dd1 2.Df3+, 1.-Dd4
2.Dd5, 1.-d5 2.Db4

5) F. Pabousek, 1973
1.Tg3! (2.Rc3+ Kc1 3.Rb3+) 1.-fxg3 2.Ld5
a2 3.Lb3

6) D. Gurgienidze, 1975
1.a8T+ Kb5 2.Ta3 Kb4 3.c7 b5 4.c8R Kc5
5.Txa2 bxa2 6.b4+ Kxb4 7.Kb2 voittaen (7.-
Kc5 8.Re7 +-)

7) T. Gorgiev, 1958
1.a3+ Kxa3 2.De3+ T2c3 3.Txc7 Ta4+
4.Da7 Txa7+ 5.Kb8 Txc7 6.b6= (6.-Ta6/Th7
7.bxc7/bxa7=)

8) V. Cuciuc, 1948
1.Ke5! siirtopakko 1.-d4 2.Kxd4 Lxg7# 1.-
exf3 2.Dd4 Lxg7#

9) V. Nefjodov, 2003
1.Tg3 Da2 2.Tg6 Rd6# 1.De3 Da6 2.De4
Re7#

Tampereen tehtävä- kongressista 40 vuotta

Suomi järjesti Tampereella 23.-30.8.1967 FIDE:n tehtävätoimikunnan 11. kokouksen. Ennen vuonna 1977 alkaneita MM-ratkaisukilpailuja oli näissä kokouksissa nykyistä huomattavasti vähemmän osanottajia. Tampereella heitä oli noin 30. Järjestäjät tarjosivat siihen aikaan virallisille kokousedustajille täysihoidon kokousviikon ajalle!

Puheenjohtajana toimi englantilainen Comins Mansfield ja Suomen edustajana Osmo Kaila. Vielä nykyisin ovat silloisista osanottajista mukana Klaus Wenda (Itävalta), Barry Barnes (Englanti), Bo Lindgren (Ruotsi) ja Bedrich Formánek (Slovakia).

Järjestelyistä vastasivat mm. Jan Hannelius, Osmo Kaila, Erkki Paalanen, Matti Myllyniemi ja Aatos Haapanen.

Ohjelmassa oli kokousten lisäksi kaupunkikierrros, Tampereen kaupungin vastaanotto, saunaretki ja vesibussiristeily. Sunnuntaina 27.8. paikalla oli myös useita suomalaisia tehtäväniekköjä ja ohjelmassa oli mm. ratkaisukilpailu ja pikalaadintakilpailu.

Suomi järjesti tehtäväkongressin myös 1979 Hyvinkäällä ja 1995 Turussa.

Tänä vuonna on tehtävätoimikunnan 50. kokous Rodoksella.

Hannu Harkola

Jan Hannelius ja György Páros taskushakin äärellä Tampereella v. 1967

Syyspäivät 2007

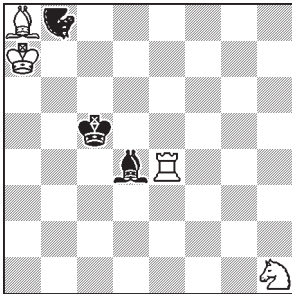
22.-23.9.2007 Julkujärven leirikeskuksesta Ylöjärvellä tapasi kahdeksan niekkaa, jotka nauttivat kauniista syysäästä ja hyvästä harrastuksesta. Osanottajat ilmenevät tämän jutun nimistä. Ohjelmassa oli tuttuun tapaan virikkeellistä yhdessäoloa, laadintaa, ratkaisemista, esitelmiä ja erilaisten ongelmien pohdintaa.

Pikalaadintakilpailun teema oli: Valkea nappula A katkaisee mustan nappulan B linjan ja musta nappula B katkaisee valkean nappulan A linjan.

Kilpailun voitti ylivoimaisesti kotikenttädudesta nauttinut ratkaisemisen suurmestari:

Kari Valtonen

1. palkinto ST Syyspäivät TT 2007

sa#7

4+3

1.Le3 2.Ad4 3.Kc4 4.Kd3 5.Ke2 6.Kf3 7.Ae2+ Td4#.

ML ja aituri katkovat vT:n linjoja, vT katkaisee mattisiirrosta mL:n ja aiturin linjat.

Pikaratkaisukilpailussa oli 12 tehtävää, jotka ratkaistiin kahdessa 6 tehtävän ryhmässä, kumpaankin aikaa 80 minuuttia.

Lopputulokset:

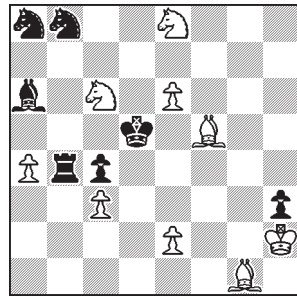
1. Kari Valtonen 47,5
2. Jorma Paavilainen 44,6
3. Kari Karhunen 42,6
4. Harri Hurme 39,4
5. Mikael Grönroos 25,8
6. Juha Rönman 17,8
7. Hannu Harkola 12,2

Kaikki käyttivät maksimian ajan 160 minuuttia.

Vekkuli näytetehtävä:

Karl Flatt

Schweizerische Schachzeitung 1941

3#

9+7

1.Lf2! (2.Re7+) 1.-Tb7 2.Ld4 siirtopakko, 1.-Rxc6 2.e4+.

Harri Hurme järjesti latviankielisten tehtävämien tunnistuskilpailun, senkin voitto meni isännille. Juha Rönman tulkitsi parhaiten tekstiä ja käänsi jopa lauseita suomeksi.

Lyhyitä esitelmiä pidettiin mm. apumateista, Hannu Harkola esitteli retrotehtäviä, Kauko Virtanen toi paikallisiväriä mainiolla jutuillaan ja ruoka oli hyvää.

Esko Nuutilainen 60 JT tuomio

Esko Nuutilaisen 60-vuotisjuhlakilpailun on voittanut Henry Tanner kirjoituksellaan "Alain C. White ja hänen Joulusarjansa", julkaistu ST-lehdessä 3/2006. Ansiokas teksti löytyy nykyisin myös internetistä: <http://users.jyu.fi/~vaturia/whitetanner2.pdf>

In memoriam Reino Heiskanen

Kansallinen tehtävämestari Reino Heiskanen on poissa. Hän syntyi 26.3.1931 Viipurissa ja kuoli 18.9.2007. Heiskanen laati etenkin lopputehtäviä ja itsematteja, mutta myös muilta aloilta. Kansallisen tehtävämestarin arvon Heiskanen sai vuonna 1998 ja ST:n kunniakiertopalkinnon 2001.

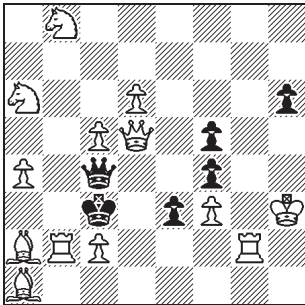
Heiskanen laadinnalle oli ominaista vahvojen ideoiden esittäminen, systemaattiset liikkeet ja korotustehtävät. Häneltä on valittu FIDE-albumeihin viisi tehtävää:

- *Albumi 1959–1961*, nro. 466, i#4
- *Albumi 1962–1964*, nro. 499, i#3
- *Albumi 1962–1964*, nro. 532, i#20
- *Albumi 1965–1967*, nro. 764, tasapeli
- *Albumi 1974–1976*, nro. 702, voitto (yhteistehtävä Pauli Perkonojan kanssa)

Näistä tehtävistä 532/1962–1964 lienee epäkorrekti, koska laatija on korjannut tehtävän myöhemmin: *ST* 1/1997, s. 31. Albumipisteitä Heiskasella on 5,50.

Reino Heiskanen

1. kum. Antti G. Ojanen MT 1989 (tuomio: *ST* 4/1990)

i#16

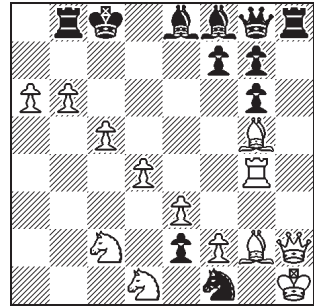
13+6

1. De5+! Dd4 2. Tb3+ Kc4 3. De6+ Dd5 4. Tc3+ Kd4 5. Df6+ De5 6. Tc4+ Kd5 7. Df7+ De6 8. Td4+ Ke5 9. Dg7+ Df6 10. Td5+ Ke6 11. Dg8+ Df7 12. Te5+ Kf6 13. Dh8+ Dg7 14. Dxd6+ Dg6 15. Kh4 e2 16. Tgxe2 Dxd6#

Kaunis systemaattinen siirtosarja siirroissa 1.-13. ja ytimekäs lopetus.

Reino Heiskanen

2. p. Risto Enarvi 60 JT 1968 (tuomio: *ST* 5/1968; ks. m. *Suomen Shakki* 6/1968)

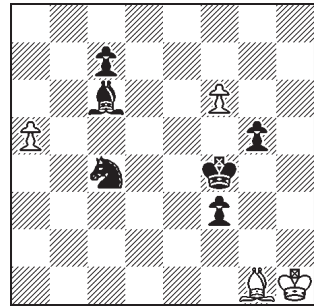
17#

13+11

1. b7+! Kd7 2. c6+ Ke6 3. d5+ Kf5 4. e4+! Kxg4 5. f3+! Kxg5 6. f4+ Kf6 7. e5+ Ke7 8. d6+ Kd8 9. c7+ Kd7 10. cxb8-R+ Kd8 11. Rc6+ Kd7 12. b8-R+ Kc8 13. Lh3+ f5 14. exf6+ Txx3 15. Dxx3+ De6 16. Dxe6+ Ld7 17. Dxd7#; 13...Txx3 14. Dxx3+ f5 15. exf6+ jne.

Reino Heiskanen

3. p. Aarne Dunder 50 JT 1964–1965

+

4+6

1. f7 f2+ 2. Kh2 f1R+ 3. Kh3 g4+ 4. Kh4 Rd6 5. f8D+ Rf5+ 6. Kh5 Le8+ 7. Dxe8 Rg7+ 8. Kg6! Rxe8 9. a6 c5! 10. Lxc5 g3 11. a7 Rc7 12. Ld6+ Kg4 13. Lxc7 g2 14. Lb6 voittaen

Pauli Perkonojan muistista:

Siitäkin huolimatta, että pääsin ainakin jossain määrin tekemisiin Reiskan kanssa (ehkä eniten niekkojen joukossa), niin sittenkään minulla ei ole paljoakaan hänestä kirjoitettavaa. Sen tiedän, että hän joutui evakkoon Viipurista ja asui sodan jälkeen useammallakin paikkakunnalla eri puolella Suomea, todennäköisesti vanhempiensa luona.

Ensimmäisiä kertoja, kun hänelle kirjoitin joskus 1960-luvulla, hän asui Roihuvuoressa Helsingissä (Lumikintie). Tätä ennen olin nähnyt hänen nimensä *Suomen Shakissa*, mm. erään todella pitkäratkaisuisen T-loppupelin yhteydessä, varmaan joskus 1950-luvulla. Ajattelin tuolloin, että tämän miehen täytyy olla jonkinlainen nero. Valitettavasti tämä samainen tehtävä kärysi romanialaisen Paul Fargon toimesta (muutoin olisi tullut 1. palkinto!). Sittenmin näin hänen tehtäviään *Helsingin Sanomissa*. Vuonna 1973 asuessani vielä yksin Parolanpolulla hän tuli käymään luonani. Taisi olla samana vuonna myöhemmin, kun hän pyysi tulemaan katsomaan häntä TYKS:iin hänen jouduttuaan joksikin aikaa sairaalaan. Tämän

jälkeen en enää häntä nähnyt, mutta kirjeenvaihtoa oli. Tuloksena syntyi parikin yhteistehtävää, jotka sittemmin molemmat ovat kärynneet. Harmittavin oli FIDE-albumitehtävä, jossa asemassa Kc5,Th8,Rc4-Kg2,La5,sf2 musta sai tasapelin siirrolla Kf1. Nyt tarkastettuani tässä tehtävässä oli lopussa muutakin virhettä. Toivottavasti saan asian korjatuksi. Lopputehtävien lisäksi hän laati pitkiä itsematteja. Yhteinen johtoajatus molemmissa usein oli erilaiset korotukset tai korotus sinällään.

Loppuajan lyhyttä väliaikaa lukuunottamatta Reiska asusteli Tervalammella. Tänä loppuaikana hänen onnistui mm. laatia ensimmäinen suomalainen täyskorotuslopputehtävä. Kilpailun tuomio ilmestyi juuri *Suomen Shakissa* ja tässä lehdessä. Lehteä Reiska ei enää ehtinyt nähdä, mutta hän kyllä tiesi tuomiosta, koska olin sen hänelle lähettänyt heti Staudtelta saatua.

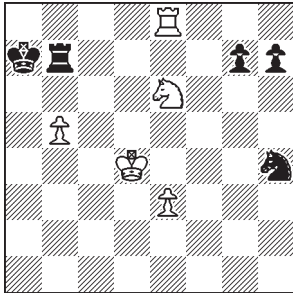
Viimeisen kirjeen hän lähetti minulle 29. elokuuta 2007, jossa oli hänen ehdotuksensa *Suomen Shakissa* julkaistavaan tehtävään. Oma tarkasteluni kesti sen verran kauan, ettei vastaukseni enää häntä tavoittanut...

Reino Heiskanen kevätpäivillä 2002 ST:n kunniakiertopalkinnon kanssa

Muisto-omistustehtäviä Reino Heiskaselle

Pauli Perkonoja
Reino Heiskanen in memoriam

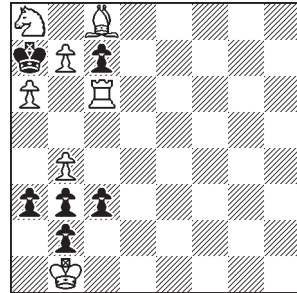

voitto 5+5

Ratkaisu laatiin kommentein:

1.Kc5 uhaten **2.Rd8** **1.-Rf5** uhkaa vuorostaan **2.-Txb5+** **2.Tg8** uhkaa edelleen **3.Rd8** ja valmistautuu loppuratkaisuun **2.-Te7** **3.e4** **Txe6** **4.exf5** Tässä haarautuu 2 jatkoa: ensimmäinen enemmänkin sommitelmallinen, jossa tulee esille valkean 2. siirto **4.-Te7** **5.b6+** **Kb7** **6.Kd6** **Tf7** **7.Ke6** **Tf6+** **8.Ke5** **Tf7** **9.f6** **gxf6+** **10.Ke6** ja mT on ansassa tai toinen analyyttisempi jatko, jossa nappulat liikkuvat kuin yleisön päät tennisottelussa kunnes ratkaiseva lyönti jämyyttää pallon kenttään. Kas näin se käy: **4.-Tf6** **5.Txg7+** **Kb8** **6.Tg5** **h6** **7.Th5** **Kc7** **8.Kd5** **Kd7** **9.Ke5** **Tb6** **10.Th4** Valkealla on aikaa aktiivoida torninsa, koska jos nyt **10.-Txb5+** niin **11.Kf6** ja valkea voittaa. Tässä on huomattava, että vT:n on oltava juuri 4. rivillä estämässä mustan sotilaan etenemistä jatkossa. **10.-Ke7** **11.Tb4** **h5** **12.Kd5** **Kd7** **13.Kc5** **Tf6** **14.Tf4** **Kc7** **15.Kd5** **Kd7** **16.Ke5** **Tb6** Nyt valkea on voittanut tempon, mK ei ole vielä e7:ssä, joten... **17.Ta4** Tässä tulee esille valkean 10.siirto. Jos T olisi alempana niin nyt **17.-Txb5+** **18.Kf6** **h4** (tai **Tb4**) antaisi mustalle tasapelin (Shredderchess.com) **17.-Ke7** **18.Ta7+** **Kf8** **19.Ta6** **Txb5+** **20.Kf6** **Kg8** **21.Kg6** voitteen. Pieneksi harmikseni näyttää **17.Tc4** ajavan saman asian, mutta mielestäni ei tämä ole kovin paha juttu.

Hannu Harkola
Reino Heiskanen in memoriam

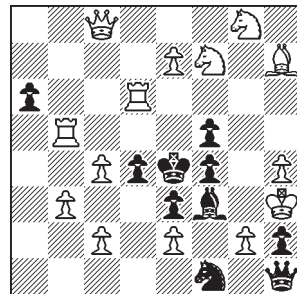

i#4 7+6

1.Tb6!

1.-Kb8 **2.Rxc7** **Kxc7** **3.b8D+** **Kd8** **4.Te6** (**2.-Ka7** **3.b8T**)
1.-cxb6 **2.Rc7** **b5** **3.Ld7** **Kb6** **4.b8L**, **3.-Kb8** **4.Rxb5**

Jorma Paavilainen
Reino Heiskanen in memoriam

i#7 14+10

1.Df8!

(2.Txd4+ **Kxd4** **3.Dg7+** **Ke4** **4.Te5+** **Kd4** **5.Txf5+** **Ke4** **6.Txf4+** **Kxf4** **7.Dg4+** **Lxg4#**)
1.-axb5 **2.Lxf5+** **Kxf5** **3.Dc8+** **Ke4** **4.Te6+** **Kf5** **5.Tf6+** **Ke4** **6.Txf4+** **Kxf4** **7.Dg4+** **Lxg4#**

Grimshaw-katkot, osa I

Lähdeteokset ovat liikuttavan yksimielisiä siitä, että **G1**, yksi tehtävähistorian tunnetuimmista tehtävistä, on Grimshaw-teenman kantatehtävä. Varsin pian lähdeopuksia selailevalle alkaa kuitenkin selvitä, että termillä "Grimshaw" tarkoitetaan *kahta* tehtävää, joista kumpikin voidaan johdattaa kantatehtävästä.

Kriittinen Grimshaw

Tehtävän G1 ratkaisu on **1.Lc8!** (2.Dc5#) Lxc8 2.Df6 (3.c4#) Te6 3.Dd4+ Kxd4 4.Rf5+ Kd5 5.c4#, lisäksi lyhytmatti 2.- Le6 3.De5#. Tehtävän ydinruutu, ns. kriittinen ruutu on e6. Valkean loppusommitelman mahdollistaa se, että mL joutuu ylittämään e6:n eli tekemään kriittisen siirron, niin että 2.- Te6 aiheuttaa mLc8:n linjan katkon, jonka valkea voi hyödyntää, tässä tapauksessa 4. siirrollaan 4.Rf5+. Tämä kytdytystä (1.Lc8!) seuraava kriittinen siirto (1.- Lxc8) ja sen jälkeinen katko (2.- Te6) kantaa uussaksalaisessa termistössä nimitystä "Grimshaw". Artikkelissani "Esiitoimi I" huomautin, että tässä tehtävässä valkean peli ei ole yksimääreisesti motivoitu, mutta se on nyt sivuseikka.

Ehkä monelle tutumpi on Grimshaw-teenman toinen määritelmä: *kahden samanvärisen erikulkuisen linjanappulan molemminpuolinen (vastavuoeroinen) kat-*

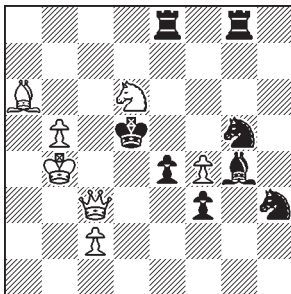
ko. Sekin Grimshaw'n tehtävästä löytyy, eli myös mL katkoo mT:n linjan: 2.- Le6 3.De5#. En tiedä, onko tämä toinen katko enää ollut laatijan tarkoitus, sillä kyseessä on lyhytmatti, jota nykyään pidetään aina virheenä. Em. jälkimmäisen määritelmän mukaisia Grimshaw-katkoja tehtävässä ei siis puhtaana esiinny, ainoastaan kriittinen Grimshaw.

Josef Breuer (*Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems*, 1982) on ratkaissut tämän kahden Grimshaw'n termiongelman niin, että ensimmäisen määritelmän mukainen kriittinen sommitelma on sisällysluettelossa saanut nimityksen "Grimshaw", jälkimmäisen määritelmän mukainen idea puolestaan nimityksen "Grimshaw-Verstellungen" eli Grimshaw-katkot (emt. s. 373)

Grimshaw-katkot ja Loydin urkupillit

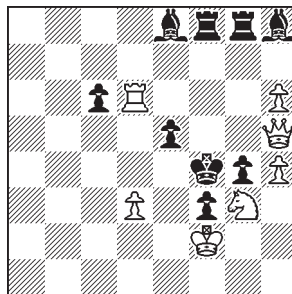
Jos G1 ei ole vastavuoeroinen Grimshaw'n – tai Grimshaw-katkojen – kantatehtävä, mikä sitten on? Breuerin antama ensimmäinen esimerkki on tehtävä **G2**, jonka ratkaisu on **1.Td4+!** exd4 2.Dc5 ja syntyneessä siirtopakkoasemassa mustan on pakko katkoa upseeriensa linjoja seuraavasti: 2.- Tf7, Tg6 3.Rh5# 2.- Lf7, Lf6 3.Df5# 2.- Tg7, Tf6 3.Dxd4# 2.- Lg7, Lg6 3.Dg5#. Lisänä tukintamuunnelma 2.- Le5 3.Dc1#.

G1. Walter Grimshaw
Illustrated London News
24.8.1950

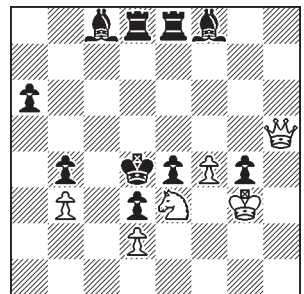
5# 7+8

G2. Sam Loyd
Chess Monthly, Nov. 1857

3# 7+9

G3. Sam Loyd
Boston Gazette 1859

2# 6+10

Breuerin mukaan asemaan on lisättävä msc7, jotta 2.- Tg7:ää ei seuraisi suurduaalii 3.Dd6# (emt., tehtävä n:o 242, s. 64).

Jos tämä Loydin tehtävä on Grimshaw-katkojen kantatehtävä, se olisi aika harvinainen tapaus siinä mielessä, että teema on esitetty heti kaksinkertaisena eli nelimuunnelmaisena! Katkoja tosin on enemmän kuin neljä, mutta niiden lukumäärä perinteisesti lasketaan syntyvien erilaisten mattisiirtojen mukaan.

Sattuupa muuten somasti, että Loydin ensiesitys täyttää 150 vuotta juuri tämän lehden ilmestymisen aikoihin!

Loydin tehtävä on kuitenkin tarpeettomasti 3-siirtoinen, sillä alkupelillä ei ole mitään temaattista merkitystä, vaan se on nykykäsityksen valossa tehtävän keinoitekoisen pidennys. Breuer antaakin kommentaarissaan Jan Hartongin vuonna 1952 (Jaarboek v.d.N.B.v.P) julkaiseman 2-siirtoisen muodon (n:o 242a). Käsiini osuneessa Simo Sjöblomin toimittamassa kirjasessa *Sam Loydin laatimat kaksisiirtoiset mattitehtävät. 148 kaksisiirtoista shakkitehtävää* (Seaflower Oy: Helsinki 1995) on kuitenkin annettu tehtävä **G3**, joka on tismalleen samanlainen kuin Hartongin versio! Olisiko Breuerille sattunut tulkintavirhe?

Joka tapauksessa tähänkin tehtävään on lisättävä msa7 suurduaalini 1.- Te7 2.Db6# estämiseksi. Itse katkopeli on identtinen G2:n kanssa. Verrattuna 3-siirtoisversioon on Loyd siirtänyt asemaa kak-

si askelta vasempaan parantaen näin alkusiirtoa, sillä vD ei ole nyt suissa.

Sjöblomin kirjasesta löytyy myös samalta vuodelta (1859) **G4**, jonka ratkaisu teemamuunnelmineen on **1.La2!** (sp) Lf7/ Tf7 2.Df6/Dh5#. Koska G3:n julkaisupäivä ei ole tiedossani, jääkin vielä hämärän peittoon, kumpi tehtävä on ensimmäinen Grimshaw-katkojen esitys *2 siirron mattitehtäväss*. Joka tapauksessa teemanimitys "Loyd-katkot" olisi historiallisesti tarkempi. Loyd ei muuten todennäköisesti tuntenut Grimshaw'n tehtävää, sillä alkuperäislähteen jälkeen tehtävään on ilmeisesti viitattu ensi kerran vasta 50 vuotta myöhemmin.

Loydia pidetään usein jonkinlaisena "pätkinavelhona", joka laati kevyitä ja viihdyttäviä tehtäviä – muitakin kuin shakkit tehtäviä. Loyd oli kuitenkin myös 2-siirtoisalueella melkoinen edelläkävijä, niin että hänestä voisi puhua jopa modernin 2#-tehtävän perustajana. Hänen panoksensa 3- ja monisiirtoisalueella (Loydin linjanraivaus, Loyd-Turton, excelsior, Steinitzin gambiitti) voi olla hiukan tunnetumpi.

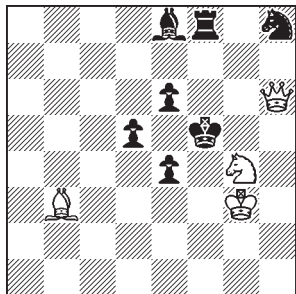
No, on Loyd kuitenkin saanut puumerkkinsä myös 2-siirtoistermistöön. Kuten useimmat jo tietävätkin, tehtävissä G2 ja G3 esiintyvät lähettien ja tornien muodostelma tunnetaan nimityksellä (Loydin) urkupillit. Hooperin & Whyldin *The Oxford Companion to Chess* (Oxford 1984, s. 234) tietää kertoa, että nimityksen olisi seppittänyt saksalainen arkkitehti Georg Schnitzler (missä tapauksessa sen alkuperäinen muoto lienee "Orgelpfeifen"...).

Muuten aika luotettavaksi kehuttu lähdeoteos väittää, että Loydin idea olisi vuodelta 1869! Yllättävää kyllä, myös kirjan teemakuvaus artikkelissa "Grimshaw Interference" on osittain virheellinen.

Tehtävähakillisessa mielessä olen toivottavasti pystynyt tekemään selkoa Grimshaw-teemojen alkuperästä ja ydinsisällöstä. Jotkut historialliset detaljit jäävät silti avoimiksi. Olen kaikenlaisesta lisävalaisusta lukijoille kiitollinen.

Tarkoitukseni on seuraavassa artikkelissani esitellä nimenomaan Grimshaw-katkoja eli kahden erikulkuisen ja samanvärisen linjanappulan keskinäisiä katkoja ennen muuta oikeaoppisissa mattitehtävissä. Tälläkin rajauksella aihe on kuitenkin tavattoman laaja, ja voi olla, että joudun jakamaan esitykseni vielä kolmanteenkin osaan.

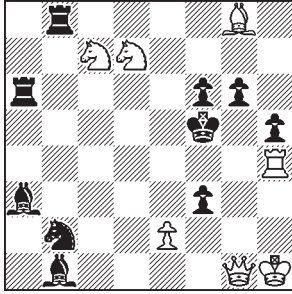
G4. Sam Loyd
Baltimore Dispatch
14.5.1859

2#

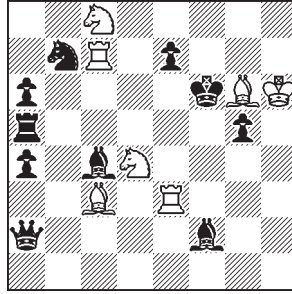
4+7

G5. Leonid Kubbel
1. p. Zadatši i etjudi 1928

2# 7+10

G6. A. J. Fink
3. kum. Good Companions 1920

2# 7+10

Valkea Grimshaw

Kaikissa edellisissä tehtävissä katkon suorittivat toisilleen mustat nappulat ja nimenomaan T ja L. Muutkin nappulayhdistelmät tulevat kysymykseen, kuten myöhemmin ilmenee, mutta Grimshaw-katkot voi toteuttaa myös valkea. Koska samanväristen nappuloiden katko on mattitehtävissä väistämättä haitallinen, kyse täytyy olla tällöin valkean houkutuksista. Koska käsitellen valkeata Grimshaw'ta vain tässä, esittelen samalla Grimshaw-katkot nappulayhdistelmällä, joka ei mustilla ole normaalikeinoin mahdollinen, nimittäin daamilla ja sotilaalla!

Tehtävä **G5** on klassikko ja D/s-Grimshaw'n kantatehtävä. Kyseessä on varhainen esitys "valkeasta ideasta", josta oli puhetta artikkelini "Barulin" yhteydessä. Ennen kuin ratkaisija päätyy oikeaan alkusiirtoon **1.Dc1!** (2.Df4#), hän on saattanut kokeilla siirtoja 1.De3? (uhaten 2.Df4#) ja 1.e3? (uhaten 2.Tf4#). Edellinen kumoutuu siirtoon 1.- Rd3!, koska 2.e4 ei nyt ole mahdollinen, jälkimmäinen siirtoon 1.- Tb4!, koska 2.Dc5 ei käy. Ratkaisussa ko. matit toteutuvat, koska oikeassa alkusiirrossa ei ole valkeaa haittaa.

Hajautettu Grimshaw

Edellisessä tehtävässä myös mustan molemmat teemapuolustukset ovat katko-

ja, mikä antaa tehtävälle rutkasti yhtenäisyyttä. Tehtävässä on vielä kolmaskin katkomuunnelma 1.- Ld6 2.Le6#, mutta ei mustia Grimshaw-katkoja, sillä mL katkoo Ta6:ta, mutta lähetin linjan b4:ssä katkoo toinen torni. Voisi kuitenkin leikkiä ajatuksella, että nappulat katkoisivat toisiaan, mutta eri ruudulla.

Amerikkalaistehtävässä **G6** leikki on muuttunut todeksi. Tämä perinteistä loistokasta strategista Good Companions -tyyliä

edustava teos on oikea katko-orgia muutenkin. Alkusiirto **1.Rb6!** uhkaa 2.Rd7#. Mattiruudun suorat suojaukset esittelevät Grimshaw-katkot 1.- Lb5/Td5, joita seuraavat hauskaasti mattisiirrot samalle ruudulle: 2.Re6/Te6#. T.R. Dawson keksi tällaiselle katkoparille nimityksen "Unit Grimshaw" eli 'nappula-Grimshaw' tms. Olen ristinyt suomeksi tällaisen idean hajautetuksi Grimshaw'ksi. Tämä erikoistapaus korostaa sitä, että Grimshaw-katkoissa on kyse ennen kaikkea nappuloista, ei välttämättä samasta katkoruudusta, vaikka valtaosa toteutuksista tapahtuukin yhdellä ja samalla ruudulla.

Pickabish

Tehtävässä esiintyy toinenkin Grimshaw-katkopari, joka voi toisen katkonappulan eli sotilaan rajallisesta liikkumistavasta johtuen – sotilas on potentiaalisesti linjanappula vain lähtöruudullaan – tapahtua ainoastaan samalla ruudulla: 1.- Le6/e6 2.Rb5/Tf7#.

Lähetin ja sotilaan vastavuoeroisia katkoja kutsutaan usein englanninkielisellä nimityksellä Pickabish, jolle on kyllä selkokielisempikin nimitys "Pawn Grimshaw" eli suomeksi sotilas-Grimshaw. Kolmas ja ehkä kaikkein täsmällisin tapa ilmaista sama asia on eritellä teema nappulayhdistelmän mukaan, tässä tapauksessa siis L/s-Grimshaw(-katkot).

Vielä termistöstä

Sanan (tai nimen?) "Pickabish" alkuperästä minulla ei ole harmaintakaan mielikuvaa, mutta oppineet lukijani auttanevat minua tässäkin oikean tiedon lähteille. Sen sijaan termin Grimshaw(-katkot) alkupe-
rä käy ilmi jo tekstini alusta. Vaikka termin historiallinen korrektilisuus nimenomaan Grimshaw-katkojen yhteydessä onkin kiistanalainen, nimitys on jo vakiintunut ja suorastaan keskeinen osa tehtävätermistöä.

Ymmärrettävästi termin erisnimiosaa ei ole eri kielille käännetty, mikä helpottaa teeman paikallistamista kaikenkielisistä sisällysluetteloista ja myös itse tekstistä. Erikielisissä ensyklopedioissa se saattaa tosin löytyä t:n kohdalta, eli esim. Tema Grimshaw tms. Ja kuten jo alkupuolella totesin, kannattaa olla tarkkana, kummas-
ta Grimshaw-teemasta puhutaan, vaiko molemmista.

Zelepukinin venäjänkielisestä sanakirjasta *Slovar' šahmatnoj kompozitsii* (Kiev 1982) termi löytyy nimenomaan T:n kohdalta. Koska slaavilaisesta kielestä ja kyrillisestä aakkostosta on kysymys, erisnimi on ääntöasua mukailevassa muodossa 'Grimšou'. Käsitetykseni mukaan nimi ääntyy suurinpiirtein 'grimšo:', mutta venäjän kielessä ei juuri suosita pitkiä (tai puolipitkiä) vokaaleja painottomissa tavuissa. Toinen ja painavampi syy kirjoitusasuun saattaa olla, että englannin puolivokaali "w" mielellään korvataan aina u:lla. Niinpä esim. "White" löytyykin Zelepukinilla U-kirjaimen kohdalta muodossa 'Uajt', etunimet "Alen Kempell"! Tosin taas Grimshaw'n etunimi annetaan muodossa 'Val'ter'.

Iso vai pieni alkukirjain?

Silloin tällöin meillä Suomessakin suositellaan kaikkien tehtävähakitermien kirjoittamista pienellä alkukirjaimella, oli termin alkuperä sitten jokin erisnimi tai ei. Ainakin luonnontieteissä tämä käytäntö on voimassa (esim. ohm, ampeeri, beufort) jopa englannin kielessä – ei kuitenkaan saksassa, jossa substantiivien kirjoittaminen isolla alkukirjaimella on kaikki muut

näkökohdat syrjäyttävä sääntö.

Tehtävähakki on sen verran marginaalinen laji, että sen termistöä ei ole Suomessa – eikä kai missään muuallakaan – toistaiseksi kielenhuollollisissa suosituksissa tai määräyksissä säännelty. Toisaalta tehtävähakin termistö ei vertaudu kovin helposti luonnontieteisiin. Henkilönnimilähtöiset termit ovat niissä tietäakseni melko keskeisiä yksiköitä, eikä niitä ole tieteenalakohtaisesti paljoa. Tehtävähakitermejä taas on suomeksikin ainakin tuhatkunta, joista muutaman sadan alkupe-
rä on henkilö- tai paikannimessä, ja voi-
ko tehtävähakissa erottaa samalla tavoin keskeisiä yksiköitä ja termejä kuin esim. luonnontieteissä?

Yksi mieleenjohtuva esimerkki vakiintuneesta termistä on "meredith", joka tarkoittaa tehtävää, jossa on 8-12 nappulaa – helposti mitattava yksikkö siis, aivan samoin kuin "miniatyyri", joka on korkeintaan 7-nappulainen shakkitehtävä.

Grimshaw on kiistatta yksi keskeisimpiä ja vakiintuneimpia tehtävätermejä, jonka kirjoittaminen pienellä alkukirjaimella ei ainakaan minua järkyttäisi. Termin vakiintuneisuushan on yksi peruste oikeinkirjoituksen muutokselle, mutta tässä ollaan aina hiukan harmaalla alueella. Ovatko "Luukkonen" tai "Rudenko" tai "Holzhäuser" tai "Elbe(-teema)" tehtävähakikyhteisössä vakiintuneita termejä?

Yksi vertailukohta voisi löytyä jossakin taiteenlajissa (esim. baletti, klassinen musiikki) tai urheilulajissa (esim. taitoluistelu, voimistelu) käytettävästä termistöstä, mutta niiden sanastosta ja termien kirjoitusasusta en tiedä tarpeeksi tehdäkseen päteviä rinnastuksia.

Summa summarum: minusta tuntuu, että tehtävähakki on termistönsä suhteen joissain suhteissa uniikki laji, mikä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö siihen voisi soveltaa yleisiä oikeinkirjoituksen periaatteita. Minua ei henkilö- tai paikannimilähtöisten termien kirjoittaminen pienellä alkukirjaimella häiritse – kuten ei sekään, että oikeinkirjoitus on sen suhteen horjuvaa. En silti panisi pahakseni, vaikka Suomen tehtäväniekat ry perustaisi sanastokomitean, jolle annettaisiin 5-10 vuoden

toimeksianto koostaa suomenkielistä tehtävähakkitermistöä ja antaa sitten suosituksensa termien käytöstä, oikeinkirjoituksesta, taivutuksesta yms. Paperista voisi myös Kotimaisten kielten tutkimuskeskus olla kiinnostunut.

Jatkoa odotellessa...

Komitean perustamista odotellessani jatkan muun muassa Grimshaw-katkoista kirjoittamista. Jos muuten aihe ja tehtävähakin historia ja termistö yleisemmin kiinnostaa, voin painokkaasti suositella pidemmällekin ehtineille Henry Tannerin Suomen Shakissa ilmestyvää kirjoit-

telmasarjaa "Johdatusta tehtävähakkiin", joka alkoi numerosta 6-7/2004. Numerossa 5/2005 Henry käsittelee Grimshaw-tehtävien syntyvaihetta ja myös Loydin merkitystä tehtäväteiteelle. Henry tarkastelee tehtävää G1 hiukan eri näkökulmasta kuin allekirjoittanut ja esittää terävän huomion, että tehtävässä on kolme turhaa nappulaa: mRg5, mRh3 ja msf3. Tutustukaa ihmeessä koko artikkelisarjaan, faktojen ja näkökulmien määrä on henkeäsalpaava!

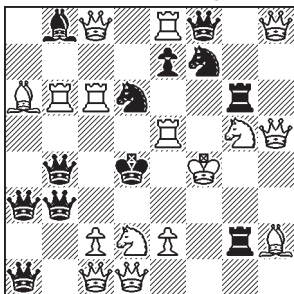
Kari Valtonen
Hämeenpuisto 17-19 B 23
33210 Tampere
GSM 040 572 4399

Ennätystehtävä, osa 2

Viime lehden kansikuvatehtävän laatija-Sampsa Lahtonen on jatkanut ennätysjahtiaan Tim Krabbèn internetsivulla Open Chess Diary.

Käsittelyssä on tällä kertaa mahdollisimman paljon peräkkäisiä shakkeja lailisessa asemassa, jossa korotusnappulat ovat sallittuja. Seuraavassa asemassa on 47 peräkkäistä shakkaavaa siirtoa, edellinen ennätys oli W. Frangenin ja vuodelta 1974. Hyvä Sampsa!

Sampsa Lahtonen
Open Chess Diary 2007

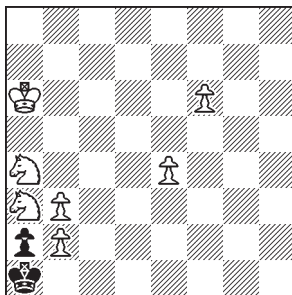
47 peräkkäistä shakia 16+12

1.Lg1+ Tf2+ 2.Lxf2+ De3+ 3.Txe3+ Tf6+ 4.Dxf6+ e5+ 5.T3xe5+ De3+ 6.Txe3+ Kd5+ 7.c4+ Rxc4+ 8.T3e5+ Rcx5+ 9.Lc4+ Rxc4+ 10.Td6+ Rxd6+ 11.e4+ Rxe4+ 12.Td6+ Rxd6+ 13.D1c4+ Rxc4+ 14.Te5+

Lxe5+ 15.Dxe5+ Rcx5+ 16.Rc4+ Dd2+ 17.Dxd2+ Rd3+ 18.Dxd3+ Dd4+ 19.De4+ Dxe4+ 20.Rxe4+ Rg5+ 21.Df7+ Dxf7+ 22.Rf6+ Dxf6+ 23.Df5+ De5+ 24.Dxe5+
Krabbèn sivujen osoite on <http://www.xs4all.nl/~timkr/chess2/diary.htm>

Omistustehtävä

Teppo Mänttä
Satakunnan Kansa 22.7.2007
omistus: Kimmo Sampakoski
60 v. 18.7.07

8 # 7+2

1.Rc4! Kb1 2.f7 a1D 3.f8D Kc2 4.Df2+ 4.- Kd3 5.De3+ Kc2 6.Dd2+ Kxb3 7.Ra5+ Ka2/Kxa4 8.Rc3/Dd4# 4.- Kb1 5.Ra3+ Dxa3 6.bxa3 Kc1 7.De2 Kb1 8.Db2# (5.- Ka2 6.Rc3+ Kxb3 7.Db6#)
Neljä mallimattia. Symboliikkaa mustan materiaali K+s (Kimmo Sampakoski).

ENSIPAINOKSET - ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laatioita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Mikael Grönroosille; apumatit Steven B. Dowdille; itsematit Marko Yljiolle, satushakki- ja retrotehtävät Hannu Sokalle; lopputehtäviä toimittaa Pauli Perkonoja, mutta ensipainokset tulee lähettää Hannu Sokalle. Ratkaisut ja kommentit Terho Marlolle, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com)

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisuissa. Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tournaments of ST. Composers are requested to send their original compositions to the individual editors: Direct mates to Mikael Grönroos; Helpmates to Steven B. Dowd; Selfmates to Marko Yljioki, Fairies and Retros to Hannu Sokka; Studies sub-editor is Pauli Perkonoja, but originals should be sent to Hannu Sokka. All solutions and comments should be sent to Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

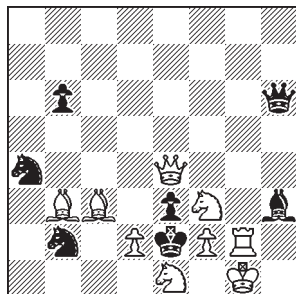
MATTITEHTÄVÄT - DIRECT MATES

Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa (mikael.gronroos@fimnet.fi)

Tuomarit - Judges: 2# 2007-2008: **Antonio Garofalo**, 3# 2006-2007: **NN**, n# 2006-2007: **NN**

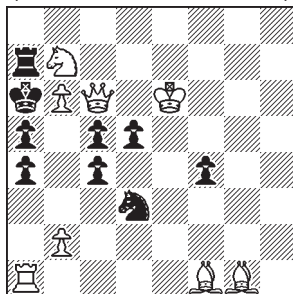
Tällä kertaa on kolme tehtävää tarjolla. Ratkaisijoiden ei tällä kertaa tarvinne kovin paljon päätään vaivata, koska tehtävät ovat varsin suoraviivaisia. Tutkikaa kuitenkin myös ensimmäisen tehtävän houkutuspelejä ja toisen tehtävän haittamotiiveja.

3119. Abdelaziz Onkoud
MAR

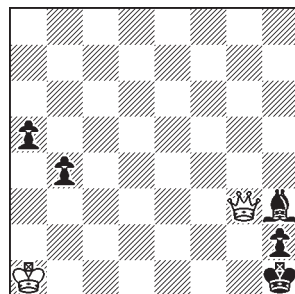
2# hhh 9+7

3120. Mikael Grönroos
Vaasa
(Arto Heimosen mukaan)

2# 8+9

3121. Jorma Pitkänen
Lahti

9# 2+5

ST:N RATKAISIJOILLE

Kaikkien ensipainosten ratkaisut pitää lähettää osoitteella: **Terho Marlo**, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com). Jokaisesta 500 pisteen ylityksestä saa pienehkön tehtäväopuksen. Ota yhteys kirjastonhoitaja Neal Turneriin, osoite Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki (nealturnerfinland@hotmail.com).

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT 2/2007

3050 Grigorjan 1.Tb3! (2.D35#) Tf5/Ld5/Lb2,Le3/Lf4/Rf3/Rf7/e5 2.Dd4/Dc2/T(x)e3/Rf2/Ld3/Lg2/Dxe5. Runsaasti tukintoja ja katkoja (CES). Pari "lievää" houkutusista (AHa).

3051 Heimonen & Grönroos 1.d4! (2.d5#) cxd3(o.l.)/exd3(o.l.)/exd4/d5 2.Dc1/Dxc4/Dxd6/Dh6#. Ks. toista ensipainostehtävää, joka on syntynyt tämän tehtävän innoittamana. Tutkikaa eroja haittamotiiveissa. Linjat hauskasti auki ohestalyönnein (CES). Sängen helppo, sillä mitäpä d-sotilas muuta voisi tehdä kuin siirtyä!? (AHa).

3052 Pitkänen Kuviossa on ylimääräinen vsg5, pahoittelemme asiaa. Tämä pilaa tehtävän. Ratkaiskaapa uudestaan ensi kerraksi.

APUMATIT - HELPMATES

Steven B. Dowd, 1405 Pine Tree Drive, Birmingham, AL 35235, USA (drdowd@gmail.com)

Tuomarit - Judges: a#2/h#2 2007-2008: **NN**, a#3/h#3 2006-2007: **Ilja Ketris**, a#n/h#n 2006-2007: **NN**

Just as problems should have a theme, so should a column, in my opinion. We start with two selections from local talent, with our first problem comes from someone I enjoyed meeting very much through the composition process, Carl-Erik Spåre. He calls his problem a trifle but I think it is much more than that, very attractive. Heinonen's h#2 follows, and of course, as always, it speaks for itself!

Then we get to our theme : magazine editors as composers. It is amazing that editors have time for composing! If you look carefully, you'll note that all our authors this issue, except our first two, run or are instrumental in making, chess problem magazines.

Mike Prcic provides us a h#2 with the theme "anticipated line closings," which is hint enough for such a fine piece. Mike, of course, is the chief for "StrateGems", the US problem magazine, while, Abdelaziz Onkoud, who directs the new magazine "Problemaz", provides us with his usual fine attention to thematic detail, in his h#2, as well as a very interesting looking initial position. Then Antonio Garofalo, who has held the standard high for chess problems in his native Italy with the magazine "Best Problems", provides us with another well-designed thematic delight.

Christer, familiar to us all from "Springaren", provides us with a h#2 in his style and then transitions us into our "moremovers" with a h#3, which has some interesting tries. We conclude with two h#5 – one comes from the recent European solving Championship by the well-known Christopher Jones, and bears a printing, in my opinion, and then a very agreeable task from Jorma, whose editorial and composing efforts speak volumes. It's a zero position, and one of those problems that does not suffer at all from the "zero" – in fact, I don't see how you could accomplish such a task without one!

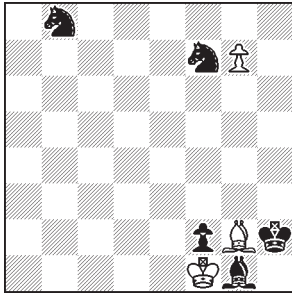
Mielestäni palstalla, kuten tehtävissäkin, pitää olla teema. Aloitamme paikallisten kykyjen kahdella tehtävällä. Ensimmäinen tuleeeräältä, jonka kohtaamisesta laadintavaiheen aikana nautin kovasti, Carl-Erik Spårelta. Heinosen a#2 seuraa ja tietysti, kuten aina, se puhuu puolestaan!

Sitten pääsemme teemaamme: lehtien toimittajat laatijoina. On kumma, että toimittajilla on aikaa laatia! Tarkkaan katsoessasi huomaat, että kaikki tämän numeron laatijat kahta ensimmäistä lukuun ottamatta toimittavat tehtävälehteä tai ovat myötävaikuttamassa toimittamiseen.

DEAR SOLVERS

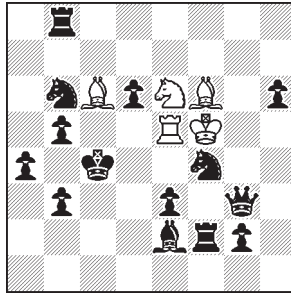
*All solutions and comments should be sent to **Terho Marlo**, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com). Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST. Please, contact our librarian Neal Turner (address on the previous page).*

3122. Carl-Erik Spåre
Ylämylly

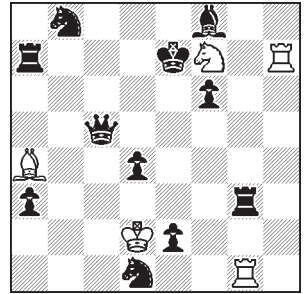
a#2 2.1.1.1 3+5

3123. Unto Heinonen
Helsinki

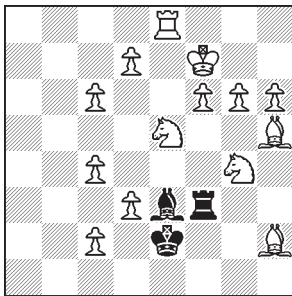
a#2 2.1.1.1 5+14

3124. Mike Pricic
USA

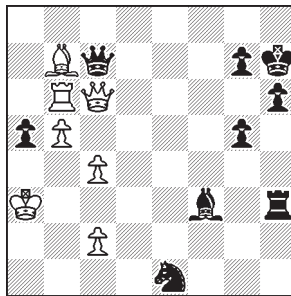
a#2 2.1.1.1 5+11

3125. Abdelaziz Onkoud
MAR

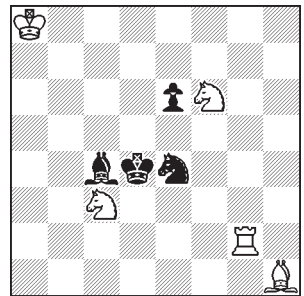
a#2 2.1.1.1 14+3

3126. Antonio Garofalo
ITA

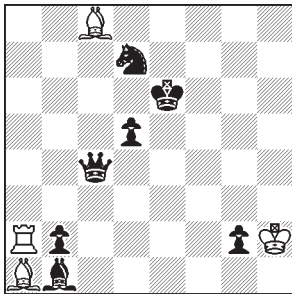
a#2 b) Kh7→e3 7+9

3127. Christer Jonsson
SWE

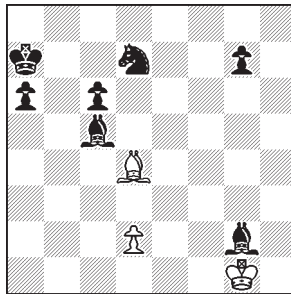
a#2 2.1.1.1 5+4

3128. Christer Jonsson
SWE

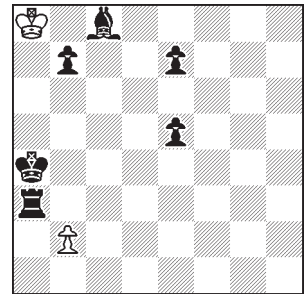
a#3 2.1.1.1 4+7

3129. Christopher Jones
GBR

a#3 2.1.1.1 3+7

3130. Jorma Pitkänen
Lahti

a#5 0-asema 2+6

- a) Lc8→a5
- b) Lc8→e4
- c) Lc8→d8
- d) -sb7

Mike Prcicin tarjoamassa a#2:ssa on teemana "linjojen ennakkokatkot", joka on riittävä viihje tällaiselle hienoudelle. Mike on tietenkin Yhdysvaltojen tehtävälehdessä *StrateGem*-sin päätoimittaja. Abdelaziz Onkoud, joka johtaa uutta *Problemaz*-lehteä, tarjoaa a#2:ssaan hänelle tavallista hienoa teemallisten yksityiskohtien hallintaa sekä varsin mielenkiintoiselta näyttävään asemaan. Sitten Antonio Garofalo, joka on pitänyt tehtävien tason korkealla italialaisessa lehdessä *Best Problems*, tarjoaa myös hyvin suunnitellun teemanäytännön.

Christer, meille kaikille tuttu *Springarenista*, tarjoaa tyyliinsä mukaisen a#2:n ja johdat-
taa meidät "monisiirtoisiimme" a#3:lla, jossa on mielenkiintoisia houkutusia. Jatkamme kahdella a#5:llä – toinen äskeisestä Euroopan ratkaisijamestaruuskilpailusta, laatijana tunnettu Christopher Jones, ja mielestäni kestää julkaisemisen. Sitten miellyttävä saavu-
tus Jormalta, jonka toimitus- ja laadintatyö ovat mittavia. Se on nolla-asema ja eräs niistä, jotka eivät kärsi "nollasta" – itse asiassa en näe, kuinka tällaiseen voisi pystyä ilman sitä.

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 2/2007

3053. Tompuri 1. – Th2 2.f2 Th3# 1.f2 Kf5 2.Kf3 Tc3#. Good superminiature (RL). Pikkusievää (AHa).

3054. Grigorjan a) 1.Kd7 Lb6 2.Kc6 Lb5# b) 1.Le7 Lh3+ 2.Kd6 Lh2#. c) 1.Le4 Lc5 2.Kd5 Lc4# d) 1.Lc6 Lc5 2.Ld7 Lc4#. Mukavia matteja ja aika hyvä kokonaisuuskin (AHA). Kaksi toistomattiparia mutta ehkä hieman yksinkertainen? (CES). Interesting bishop play (RL).

3055. Grigorjan 1.Lc7 g8R 2.Rd8 Re7# 1.Rf8 gxf8D 2.Kc7 Dc5#. Suhteellisen helppo mutta hauska (AHA).

3056. Tompuri 1. – Tg5 2.f5 Txf5# 1.f5 Te6 2.g5 Te4#. Näppärä vaihdelmaminiatiivri yllättävällä kiinnitysmatilla (CES).

3057. Tompuri 1.Rg3 Th2 2.Rh1 Tg2# 1.Rh2 Rf3 2.Kh1 Txb2#.

3058. Grigorjan 1.Td1 Rh6 2.Td7 f5# 1.Txf4 Kc6 2.Tf5 Rd8#. Hauskan erilaiset tukinnat (AHA).

3059. Heimonen a) 1.Td2 g4 2.Td5 Te6# b) 1.Lg4 Td6 2.Lxf5 Lf4#.

3060. Garofalo & Minerva 1.Rd4 exd4 2.exd4 Dxe4# 1.Rf4 exf4 2.exf4 Dh5#. Hiukan kaavamainen, mutta silti aika vaikea (AHA).

3061. Baudoin 1.Kxc7 Td4 2.Kb6 Td7# 1.exf5 Rd4 2.Kc5 Rxf5# 1.exf4 fxe6 2.fgx3 Lxg3#. Valkealta otetaan ensin kaikki tarpeettomat kalut pois (AHA). Yleisvaikutelma epäyhtenäinen (CES).

3062. Zgerski 1.d3 Dc6 2.Kd4 Dc3# 1.Lf3 Dd6+ 2.Ke4 Rc5#. Valtavasti materiaalia sisältöön nähden (CES).

3063. Jonsson 1.Rd4 Ld3 2.b3 Rb4#

1.Ld4 R2a3 2.g1L Lg2#. Hieno! Samalta ruudulta ensin kiinnitys ja sitten päästö ym vuorotteluja ja Umnoveja! (CES). Musta katkoo mukavasti (AHA).

3064. Shapiro a) 1.Txd4 Dd2 2.Tb4 Dd5# b) 1.Lxe4 Df3 2.Ld3 Dd5#. Mielenkiintoinen kiinnitysisältö. Vaikeakin (CES). Tässäkin hauskoja mustan katkoja ja vD:n vaeltelua (AHA).

3065. Medintsev a) 1.Kd3 Tg3 2.Te6+ fxe6# b) 1.Kxf4 Lc1 2.Dd5+ cxd5#. Hienoja vuorotteluja tässäkin, kohtalainen pätkinä (CES).

3066. Medintsev 1.c5 Tb3(Dxa4?) 2.axb3 Da8# 1.e4 De3(Txf4?) 2.fxe3 Tf5#. Jännittävä asema, jossa valkean on uuraamalla annettava mustalle tempo (CES).

3067. Onkoud a) 1.– bxc6 2.Kd4 Ld3 3.Rc5(Lc5?) dxe6# 1.– dxc6 2.Kc4 Td3 3.Lc5(Rc5?) b6#. Kiintoisia tukintoja ja vaikeuttakin tarpeeksi, mutta en silti ole kovin ihastunut tällaisiin "puolisiirtoisiin" (AHA). Taidokkaasti tehty mutta vähän tukkoisen oloinen (CES).

3068. Grigorjan a) 1.g1L+ Te3 2.Lh2 Te4 3.Ld6 Rc3# b) 1.g1R Th6 2.Rf3 Tc6 3.Re5 Rb4# c) 1.g1T Rc3 2.Tg6 Re4 3.Te6 Th5#. Mattikuvast ikivanhoja, mutta kolme pienkorotusta on silti kaunis yhdistelmä (AHA).

3069. Jones a) 1.fgx4 Lf3 2.Kf5 cxd5 3.Dg6 Lg2# b) 1.cxd4 Tf3 2.Kd5 gxf5 3.Td6 Td3#. Vastakkaiset s-lyönnit ja lopussa mukavia dualinvälttöjä (CES). Elegant realization! (UH). Matti avaralla laudalla (PV).

3070. Spåre 1.Rc3 Tg1 2.Rb1 Rxe3 3.De4 Tf1# 1.La3 dxe3 2.Lc1 Rf2 3.g2 Th3# 1.g5 d4 2.Lb1 Rc3 3.g4 0-0#. Voidaan määritellä, että 1.g5 oli helppo, 1.Rc3 vaikeahko ja 1.La3 p-un vaikea... Oikein hyvä! (AHa). Fine work, where Sd1 controls the play! (UH). Tietysti kolmas ratkaisu eroaa hieman. Tähänkin olisi ollut mahdollista saada tempo ikävällä kaksostelulla esim siirtämällä vsd2 e3:een ja pakottamalla tempo 1.- Th2 (laatija).

3071. Jonsson 1.Le8 Rf3a 2.Rc6 Le5b 3.Lg6 g4c 1.Tg3 Le5b 2.Tg6 g4c 3.Kg5 Rf3a 1.Kf6 g4c 2.Rg3 Rf3a 3.Dg6 Le5b. Bravo Jonsson! (AHa). Taidolla tehty valkea sykli ja kolme eri tukintaa g6:ssa (CES) White's cyclic order; excellent, because of different blocks on g6 (UH).

3072. Grigorjan a) 1.c1L+ Ke1 2.Lf4 Rh4 3.Ke3 Rf5# b) 1.f1D Rh4 2.Df6 Kd1 3.Ke3 Ke1 4.Dd4 Rg2#. Mikäpä tässä, mutta kyllä b-muoto yksinkin olisi riittänyt (AHa). b-muoto ihan kiva, a turha (CES).

3073. Grigorjan a) 1.Kf6 Lc4 2.Kg6 Rf4+ 3.Kh7 Lg8+ 4.Kh8 Rg6# b) 1.Kd6 Rc6 2.Kc7 Ke7 3.Kb7 Kd6 4.Kc8 La6# c) 1.Kd4 Rc6+ 2.Kc3 Rb4 3.Kb3 Rc2 4.Ka2 Lc4#.

Mieluummin b-muoto alkuasemaksi, myös 3068 (CES). Beautiful aristocratic super-miniature (RL). Ei kovin vaikea, mutta laadinta saattaa olla kovan työn takana (PV).

3074. Koistinen 1.Da8 Tb8 2.Ld5 Th8 3.Ke4 Th1 4.f5 Te1#, 1.Dd4 cxd4 2.Kg6 Tc3 3.Kh5 Tc1 4.Lg6 Th1#

3075. Grigorjan 1.Le3 Kg4 2.g1R Lg2 3.Rf3 Lf1 4.Kxe4 Lc4 5.Rd4 d3#. Tietenkin g2 piti korottaa, mutta aikaa meni mieltiesä, miten ja milloin! (AHa). Yllättävän vaikea! (CES) Fine and very difficult! (UH).

3076. Pitkänen 1.f1T e5 2.Tc1 exd6 3.Tc6 d7 4.Ke7 Ld4 5.Kd6 d8D# 1.f1L e5 2.Lb5 exd6 3.Le8 d7 4.Ke7 d8T 5.Lf7 Lf6#.

3077. Jonsson 1.Kf7 Rc4 2.Ke6 Rd2 3.Kd5 Rb1 4.Kc4 Rd2 5.exd2 e4#. vR väistelee juuri sopivasti lähestyvää mustaa majesteettia (AHa).

3078. Tanner 1.Tg3+ Kf4 2.Ke2 Le6 3.Kf1 Lxb3 4.Kg2 Ld1 5.Kh3 Lg4+ 6.Kh4 fxc3#. Tässä piti päättää, miten päin K:t kiertävät toisensa (AHa). Siirtolukuun nähden helppo, mutta hyvin viehättävä (CES).

Pari yleiskomenttia: Urakkaa riitti (UH). Aikamoinen sarja, PS. muutamat apumatit olivat aika heppoisia (CES).

LOPPUTEHTÄVÄT - STUDIES

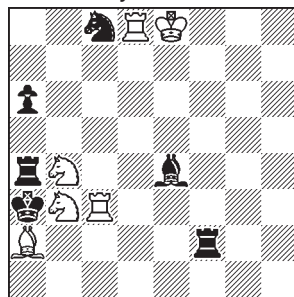
Pauli Perkonoja Please send to: Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku (hannu.sokka@dnainternet.net) Tuomari - Judge: 2007-2008: **Robert Pye**

Kärytyskin voi olla hieno

1960-luvulta lähtien aloin tilata *Shahmaty v SSSR* -lehteä. Osallistuin sen ratkaisukilpailuihin ja lopulta aika menestyksekkäästikin. Alkutaipaleella ko. lehdessä julkaistiin arvostamani tsekkiläisen Jindrich Fritzin lopputehtävä. Tehtävä ei varmaan kuulu laatijansa parhaimmistoon, niinpä ei ollut ihme, ettei se menestynyt kilpailussa. Mielenkiintoiseksi tämän tehtävän tekee ratkaisussa esiintyvä kommelus. Olin hämmästynyt kun näin ilmoitetun ratkaisun: 1.Rc5+ Kxb4 2.Tc4+ Kb5 3.Rxe4 Tfxa2 4.Txa4 Rd6+ 5.Kd7 Txa4 6.Rc3+ Ka5 7.Rxa4 Rb7 8.Tb8 Rc5+ musta valmisteli patti-ansaa, mutta... 9.Kc6 Rxa4 10.Tb3 ja musta häviää siirtopakon johdosta.

Oma ratkaisuni erkani valkean 2. siirrosta : 2.Rxe4 johon laatija oli esittänyt kumoukseksi 2.-Rd6+ 3.Txd6 Tfxa2 mutta ei ollut ottanut huomioon siirtoa 4.Kd7 . Hienoin loppu tulee 4.-Ta1 jälkeen (Jos 4.-T2a3 niin 5.Td4+ K~ 6.Tc5+ Kb6 7.Td6+ K~ 8.Tc7+ Ka8 9.Rc5 Tb4 10.Kc6 Tc3

Jindrich Fritz
Shahmaty vSSSR 1962

voitto (+)

6+6

11.Td8+ Tb8 12.Txb8+ Kxb8 13.Kb6 voittaen, tai 4.-T4a3 5.Td4+ K~ 6.Tc5+ Kb6 7.Tb4+ Ka7 8.Tc7+ Ka8 9.Kc8) Loppu kuuluu 5.Tb6+ Ka5 6.Kc6 Tc1 (valmistellee tässäkin pattiansaa 7.Txc1? Tc4+

8.Txc4 patti, jos 6.-Tb4 niin 7.Tc5+ Tb5 8.Txa6+ Kxa6 9.Txb5 seuraten 10.Rc5 ja tietokannan shredderchess.com:in mukaan valkea tekee matin alle 20 siirrossa) 7.Rc5 Txc3 8.Txa6+ Kb4 9.Txa4#.

LOPPUTEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 2/2007

3079 Osintsev 1.Rg5 Kd3 2.e7 i) ja nyt joko a) 2.-La4 3.Kg8 ii) Kc4 iii) 4.Re6 Txf2 5.Rc7 iv) Kc5 6.e8D Lxe8 7.Rxe8 Kd5 8.Kg7(Kh7) tasapeli, tai b)2.-Lf7 3.Re6 v) Txf2 4.Kh6 vi) Tf1 vii) 5.Kg5 Te1 6.Kf6 Tf1+ 7.Kg5 Ke4 8.Rg7 viii) Tg1+ 9.Kf6 Tf1+ 10.Kg5 Ke5 11.e8D+ Lxe8 12.Rxe8 Tg1+ 13.Kh6 Tg8 14.Rg7 Kf6 15.Rh5+ tasapelein, tai tässä muunnelmassa 4.-Tf5 (es-tään 5.Kg5) 5.Kg7 Le8 6.Kg8 Tf7 7.Rg7 Txe7 8.Kf8 Tf7+ 9.Kg8 Te7 10.Kf8 tasapeli.

i) 2.Kg7? La4 3.e7 Le8 4.Kg8 Txf2 5.Re6 Ke4 6.Rc7 Ke5 7.Rxe8 Ke6 8.Rg7+ Kxe7 9.Kh7 Kf6 ja tässä asemassa musta voittaa. Tämä sama asema toistuu myöhemmissäkin valkean väärissä jatkoissa. 2.Kg8? Tg4 3.f4 Txf4 4.Kg7 La4 jne voittaen.

ii) 3.Re6? Tf7+ 4.Kg8 (4.Kg6 Le8) 4.-Txe7 5.Rc5+ Kd4 6.Rxa4 Ta7 7.Rb2 Ta2 8.Rd1 Td2 9.Re3 Txf2 10.Rg4 Tg2, 3.Kg7? Le8 jne kuten kohdassa i)

iii) 3.-Tg4 4.f4 Kd4 5.Kf8 Txf4+ 6.Rf7 Te4 7.Rd6 tasapelein.

iv) 5.Rg7? sallii mK:n lähestyä d5:n kautta 5.-Kd5 6.e8D Lxe8 7.Rxe8 Ke6 jne taas kohdan i) voittoasemin.

v) 3.Kg7? Le8 jne ; 3.f3? Kc4 4.Rxf7 Txf7+ 5.Kg6 Txe7 6.f4 Kd5 7.f5 Ke5 8.f6 Te6 voittaen.

vi) 4.Kg7? Le8 kts. kohta i)

vii) 4.-Kc4 5.Kg5 Te2 6.Kf6 Tf2+ 7.Kg5 =
viii) 8.Rc7? jättää ruudun f5 mustan käytettäväksi: 8.-Tf5+ 9.Kh6 Te5 voittaen.

Tehtävässä on muutamia hienouksia, mm. ratsun reittivalinnat, mutta jotenkin tästä jää kuivan analyttinen vaikutelma. Selvää on, että osaksi laadinnassa on käytetty tietokoneen apua.

3080 Sochnev 1.Tg1 Lxg1 i) 2.Lf4 ja nyt joko 2.-Le3 3.Lxe3 c1D 4.Lxc1 d2 5.Lb2 d1D 6.Re6 Da1 7.Lg7+ Dxc7 8.Rxc7 voittaen tai 2.-Ld4+ 3.Kg8 Le5 4.Ld2 Lc3 5.Lxc3 c1D 6.Re4 Dg1+ 7.Kh8 voittaen.

Laatija ilmoittaa ratkaisunaan 2.-Lh2, mutta se sallii duaalin muunnelmassa 3.Ld2 Lf4 4.Lxf4 c1D, koska nyt ei ole pakko lyödä c1:een vaan käy myös 5.Re6 (Rh3)+. Toisessa muunnelmassa valkea voi pelata hidastetusti 4.Le3 Ld4 ja sitten vasta 5.Ld2, mutta se ei ole suuri virhe - ajanhukkaa.

3081 Riihimäki 1.Lxa6 Dxa6 2.Rd6 Ke1 3.d3 Kd1 4.Re2 Kc2 5.Rd4+ Kc3 6.R4b5+ Kc2 7.Ke2 cxb5 (7.-K~ 8.Rc7) 8.axb5 a4 9.bxa6 a3 10.c6 a2 11.c7 a1D 12.c8D+ voittaen.

Toiseksi muunnelmaksi esitetään 2.-Kg1 3.d3 Kh2 4.Re6 fxe6 5.f7 Rxf7 6.Rxf7 ja 7.h8D voittaen. Valkea voi kuitenkin tässäkin pelata manööverin 4.Re2-c3(d4)-b5-c7 jne.

ITSEMATIT - SELFMATES

Marko Ylijoki, Taitoniekantie 9 F 13, 40740 Jyväskylä (tolkku@gmail.com)

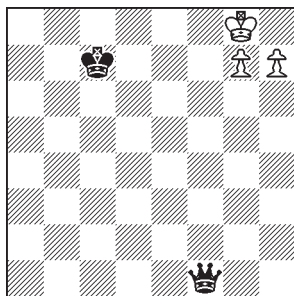
Tuomari - Judge: 2006-2007: **NN**

Kolme itsemattia tällä kertaa. Mukana kaksi tittelilaatijaa ulkomailta ja tunnettu kotimainen mestari. Ratkaisut seitsemän viikon kuluessa lehden ilmestymisestä Terho Marlolle!

ITSEMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 2/2007

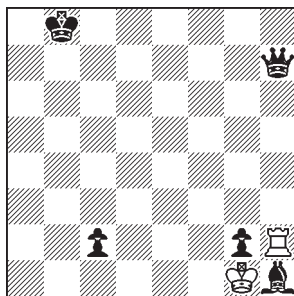
3082. Pitkänen 1.Rb6? Dxb7 2.Ra8/d5 Dxc8 3.Rc7+; 1.-Dxb6 2.Ta8+ Da7 3.Ld7 Dxa8 4.b8R+; 1.-Da8! 1.Ta8! Dxa8 2.b8L+ Db7 3.Lba7 Dxc8 4.Rc7+ Dxc7#.

3143 Anatolij Stjopotshkin
RUS

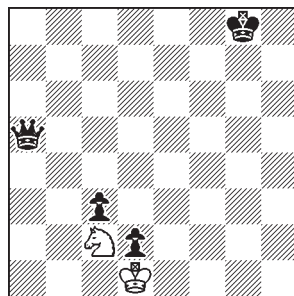
i#4 Pisinsiirtoinen 3+2
b) mKb3 c) mKe1

3144 Anatolij Stjopotshkin
RUS

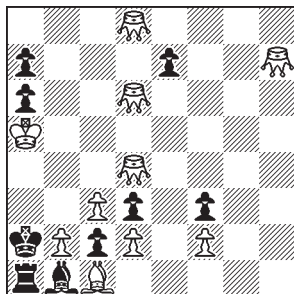
i#5* Pisinsiirtoinen 2+5

3145 Anatolij Stjopotshkin
RUS

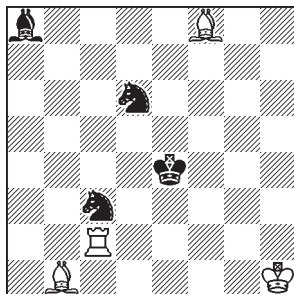
i#6* Pisinsiirtoinen 2+4

3146. Oleg Agejev
RUS

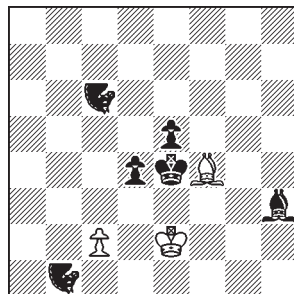
i#3 10+9

3147. Aleksandar
Popovski
MKD

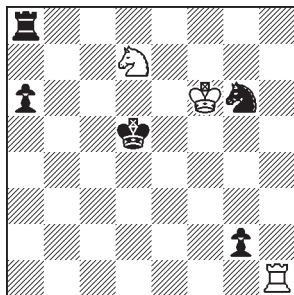
a#2 2.1.1.1 4+4
Kirke

3148. Aleksandar
Popovski
MKD

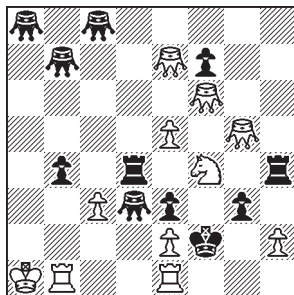
a#3 Kirke 3+6
b) sc2→g2

3149. Guy Sobrecases
FRA

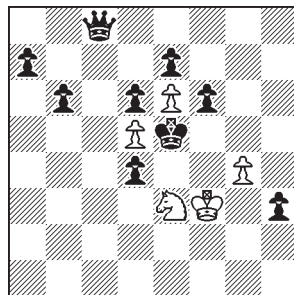
ai#9 3+5
Kaksoispisinsiirtoinen

3150. Alessandro Cuppini
ITA

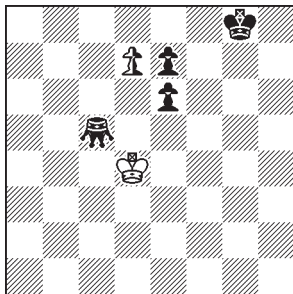
2# 11+11
Andernach Madrasi

3151. Alessandro Cuppini
ITA

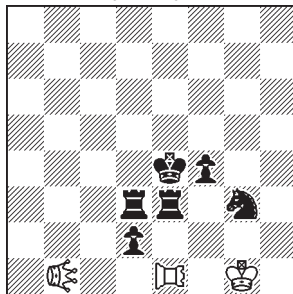
a#2 4.1.1.1 5+9
Paikanvaihtokirke

3152. Vito Rallo
ITA

a#4 b) Kd4→f4 1+4+1

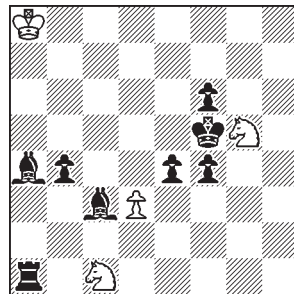
3153. Marko Ylijoki
Jyväskylä

a#2½ b) sd2→b5 3+6

Kameleontit b1,e1

3154. Hannu Sokka
Turku

a#3½ 4+8

Antikirkke Cheylan

SATUSHAKKIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 2/2007

3085. Marlo 1.Kg1 Dd5 2.Kh1 Da5/Dd8 3.Kh2/Kg1 De1/Dh4 4.d5#. Helpon näköistä mutta pirullinen laadittava. Ensinnä yrittin tätä vK:n tempokolmio-ideaa ortodoksina, mutta mustan peliä oli toivotonta saada toimimaan: etenevä siirtosarja (esim. sotilaalla, muutenhan mustakin voisi jättäytyä pykimään paikallaan), haarautuminen 2. siirrossa, haitta joka ilmaantuu 3. siirrossa ottaen 2/3 kolmiosta. (laatija)

3086. Sobrecases 1.Th8 Ta1 2.Th1 Txh1 3.Rc4 Th8 4.Rb6 Ta8 5.Rxa8 Re4 6.Rc7 Rg5+ 7.Ke2 Re6 8.Rxe6+ Kc3 9.Rf8 gxf8D 10.Kd1 Df1#. Good problem (RL). Olisiko tämä sitten seitsemännurkkateema, yhdeksästä ensimmäisestä puolisiirrosta seitsemän tapahtuu nurkkaan. Parantakaa (JN).

3087. Rallo 1.Kf5 Ke2 2.g1nD Kd3 3.nDg3 Rd4# ja 1.Kf4 Ke1 2.g1nD+ nDg5+ 3.Kf3 Rd2#.

3088. Pitkänen 1.b7 KSxb7-b8 2.Lb7 KSxb7-b6 3.Rf6+ Kc5 4.Kc3 d5 5.Re4+ dxe4 6.Ksxe4-e5#. Oli vaikea, kun sotilas lyödään heti. Sen sotilaan saa nimittäin korottumaankin, mutta matintekoon kuluu ainakin seitsemän siirtoa (OH).

3089. Cuppini 1.Lxa6 c8D (+La7) 2.Kf3 Dg4# ja 1.Lxh3 c8D (+sh4) 2.Lxc8 Lf1 (+Dh3)#. Mukava uusi tuttavuus, toista ratkaisua en keksi (OV).

3090. Ylijoki 1.dxe4 2.d3 3.cxd4 4.d4 Tg4#. Ehkäpä satsin helpoin (OH). Sotilas

kiertyy metkasti lähtöruutuunsa (OV). Normaaliaudalla olisi yksimääreinen ratkaisu 1.Kc4 2.Kb5 3.Ka6 4.d4 Ta5#, ei siis mitään ihmeellistä. Tehtävän pointti onkin osoittaa, mikä ero tavallisen ja pyörähtävän laudan välillä oikein on. (Miksi yo. ratkaisu ei toimi kyseisellä satuehdolla?!) Ratkaisu siis sotilaan täyskierto, mitä ei pelkästään ratkaisua lukemalla heti hoksaa. Ja tietysti - mahdoton toteutettava ortodoksina (laatija).

3091. Sobrecases 1.f1R+ Kf2 2.e1L+ f8T 3.g1D+ Ke2 4.Rg3+ g8D 5.Df1+ Txf1 (Th1)#. Interesting work with promotion (RL). Tätä sitten pyörittelin päivätolkulla, meinasi hermot mennä, kun jatkuvasti kuului kuusi siirtoa (OH). Ainakin tässä käytetään intensiivisesti satuehtoja (JN).

3092. Ylijoki 1.d5 (la2) b8nR (la3) 2.nRd7 (lc2) nKb8 (ld2) 3.nRf6 (lf1) a8nL (lf2) 4.nRe8 (le4) nLxd5 (lh1) (nsd7)# ja 1.a5 (la2) nKa7 (la1) 2.nKb8 (lb2) c8nR (lb3) 3.nRd6 (lc1) d8nL (lc2) 4.nRe8 (ld4) nLxa5 (la1) (nsa7)#. Shakkitehtävä ilman ainuttakaan oikeaa nappulaa, jää ratkaisematta (OH). Pientä mutta sievää. Saatat tietysti ajatella, että tässä on liian vähän rexinkluusiivikirkeä (laatija). En ajattele, kylä minusta pinnan alla tapahtuva hyvin riittää, sääntö laillistaa siirtoja. Sen sijaan saatan ajatella, että tehtävä on tyyppiä "tietokoneelta tietokoneelle". Silti lopputulos ratkaisee, ei laadintatapa, ja siksi minulle

on mysteeri, miten näinkin paljon yhteistä ratkaisuille on (JN).

3093. Mänttä 1.0e4 Hf5 2.0e4 Hc8 3.0e4 Hh8 4.0e4 Hf8 5.0e4 Ha3 6.0e4 Hf3 7.0e4 Hd5 8.nKSxd5-c4 (Hd1) Hd8 9.Kc3 Hd6 10.Kb3 nKSxe4-f4 (0e8) 11.nKSxd6-c7 (Hd1) Hd8 12.0e8 Hb6 13.0e8 Hf2 14.0e8 Hd4 15.Kc3 Hd8 16.0e8 Hb6 17.0e8 Hf2 18.0e8 Hd4 19.nKSxd7-e7 (0d1)#. Valkea nolla tekee 13 temposiirtoa (7xe4 ja 6xe8) (laatija). Ilmeisesti siirto 11.-nKSxe4-f4 on laillinen, koska mK poistuu siirron osana laudalta ja siirto on siksi Kökolaiton. En ole itse yrittänyt, mutta jännityksellä odotan, ratkaiseeko joku tämän. En pitäisi sitä mahdottomana, koska molemmilla on hyvin vähän laillisia siirtoja (JN). Tätä en edes aloita, vaikuttaa hankalalta (OH).

3094. Foster 1.Kh8 2.Lg8 (+sf7) 3.Lg7 4.f8R 5.Rg6 6.Rf8 (+sg6) 7.Lh7 8.Kg8 9.Lh8 (+sg7)= ja 1.Kh7 2.Lg7 3.Lf6 (+sg7) 4.g8T 5.Lh8 (+sf6) 6.Tg7 7.Lg8 (+sf7) 8.f8L 9.Tf7 (+sg7). Tätä oli mukava näperrellä (OH).

3095. Heinonen 1.Dd7 Nb6 2.Dc7+ Nc6 3.Df7 Ne7# ja 1.Dd5 Nb2 2.Dd6 Ne4 3.Df6+ Ne5# ja 1.Df5 Nf2 2.De6 Ng4 3.Dg6 Ng5#. Matit kolmesta suunnasta yhdenmukaisin ratkaisuin (laatija). Kuuluu luokkaan täydellinen tehtävä: täydellinen taloudellisuus, ei yhtään toistuvaa siirtoa, ei liian helppo eikä liian vaikea, temaattinen analogia (tässä mattikuvat) täydellinen. vai pitääkö joku puutteena sitä, että ensimmäisessä ratkaisussa g8 suojataan valkean mutta kahdessa muussa mustan pukkanappulan yli?! Tottakai moni epätäydellinen tehtävä on paljon parempi, mutta

siitä ei olekaan kyse (JN).

3096. Heinonen Siirtojen määrä on kuvion alla hassusti, mutta tokkopa se on aiheuttanut väärinkäsityksiä?! 1.-b8nR 2.c1nA nHd1+ 3.nRd7+ nAxb3 (nAb8)# ja 1.-nHd1 2.cxb1nR (nRg8) 3.nRf6 3.nRd7+ b8nA#. Cheylan näkyy jo alkuasemassa, kun mustan lähetin täytyy suojata e7. (Mielettäväksi: miksi? -JN) Temaattisesti ehto estää nRxb8:n ratkaisuisissa. Korottuneet neutraalisotilaat vuorottelevat ratsuina d7:ssä ja aitureina b8:ssa; neutraalit heinäsiirrat vuorottelevat d1:ssä ja ne lyödään vuorotellen (laatija). Omituista, mutta toista ratkaisua en löytänyt (OH).

3097. Grudziński 1.b4 e5! [1.-Ra6? 2.La3 Rxb4 3.Lxb4(sa3) c5 4.Lxc5 e5 5.Ld4 Dc7 6.Lxe5 Lxa3 7.Lb2(se5) Db8(sc7) 8.Lc1 Lf8(sa3) ???] 2.b5 La3 3.b6 Lxc1 4.bxc7 La3 5.cxb8L Lf8(sa3) 6.Lxe5 Dc7 7.Lb2(se5) Db8(sc7) 8.Lc1 - Pronkin Lc1

2893k. Heinonen 5.f8D 7.Dxa3 8.Df3 13.a8T 15.Txh4 16.Tg4 21.h8L 22.Lxd4 26.Kf4 27.Le3 29.dxc5 32.c8R 35.Re5 dxe5#. Korotukset järjestyksessä DTLR ja ihannematti (laatija).

2973k. Heinonen 1.d4 e5 2.Lh6 gxh6 3.g3 Lg7 4.Lg2 Kf8 5.Lc6 dxc6 6.d5 Le6 7.d6 Lb3 8.c4 Rd7 9.Rc3 Rb6 10.d7 Db8 11.d8L e4 12.Lg5 Rf6 13.Tc1 Tg8 14.Tc2 Lh8 15.Da1 Tg7 16.Lc1 e3 17.axb3 exf2+ 18.Kd2 f1L 19.Da6 Lh3 20.Ra2 Lc8 21.Rh3 bxa6. Nimikirjaimet OH mustilla nappuloilla (laatija).

2974v. Paavilainen & Grönroos a) 1.f1L 2.Lg2 3.Lxe4 4.Lg2 5.Lf1 Te4# b) 1.f1R 2.Rd2 3.Rxb3 4.Rd2 5.Rf1 Ld1# c) 1.f1T 2.Tc1 3.Txc3 4.Tc1 5.Tf1 Rc3#.

RATKAISUPISTEET ST 2/2007: 3050-3097							
	#	+=	a#	i#, satu	2/07	2007	YHT
Ratkaisija	2	15	67	53	137	172	
Antero Harju	2	-	66	-	68	95	5130
Olli Heimo	-	-	-	39	39	39	4431
Unto Heinonen	-	-	65	-	65	96	4087
Yrjö Hiltunen	-	-	60	-	60	77	4300
Romuald Lazowski	2	10	65	41	118	153	1915
Carl-Erik Spåre	2	-	61	-	63	63	814
Pentti Vähämäki	2	-	49	-	51	68	4139
Olli Välikangas	-	-	-	3	3	3	2671

Handbook of Chess Composition

Hannu Harkola on koonnut tehtävähakin hakuteoksen Handbook of Chess Composition. Taustalla on Harkolan julkaisu "Problem Chess Lists", joka julkastiin ensimmäisen kerän vuonna 1989, toinen painos vuonna 1993 ja kolmas vuonna 1998.

Lokakuulle 2007 päivätty teos on julkaistu internetissä PDF-muodossa sivulla <http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/hcc.htm>

Sopivasti - ja tuskin täysin sattumalta - 64 A4-sivun kokoinen julkaisu sisältää tiiviin annoksen tietoa tehtävähakin säännöistä, kilpailuista ja järjestötoiminnasta. Esiteltävinä ovat muun muassa tehtävähakin koodeksi, arvonimet ja niiden saavuttamisen kriteerit. Tehtävätoimikunnasta esitellään sen jäsenmaat, presidentit, kokouksia ja toimintaa. Ratkaisemisessa on katsaus ratkaisemisen arvokilpailujen sääntöihin, vahvuuslukuihin ja MM-kilpailujen historiaan. Laatijoista listataan sekä eniten FIDE-albumipisteitä keränneet pistejärjestyksessä että aakkosellisesti kaikki albumipisteitä saaneet laatijat. Kansainväliset joukkuelaadintakilpailut ja WCCT-kilpailut saavat osansa, samoin laadinnan henkilökohtaiset MM-kilpailut.

Yhteenvetona listataan jokainen laadinnassa, tuomarityössä tai ratkaisemisessa arvonimen saavuttanut ja arvonimen saavuttamisvuosi. Teos on arvokas ja ainutlaatuinen tietopaketti!

Kansainvälisiä laadintakilpailuja

Tadeusz Lehmann 50 JT

a#2, joissa ensimmäisellä siirrolla musta nappula kiinnittää valkean upseerin. Nolla-asetat eivät ole sallittuja. Juhlija tuomitsee, tehtävät 30.11.2007 mennessä: Zbigniew Szczepl, Szeznicla 46/5, 80-822 Gdansk, Poland, z.szczepl@problemista.pl

Mohamed Jamal Elbaz 50 JT

2#, ei teemavaatimusta, tuomari Piet le Grand

a#2, ei teemavaatimusta, tuomari Abdelaziz Onkoud

Enintään kolme tehtävää yhdeltä laatijalta yhteen ryhmään 31.12.2007 mennessä: Abdelaziz Onkoud, 8 square Moliere 3425, F-93240 Stains, France azonkoud@hotmail.com

Miroslav Havel 50 MT

3- tai nelisiirtoisille mallimattitehtäville. Tuomari Nils Adrian Bakke, tehtävät 31.12.2007 mennessä: Jiri Jelínek, Španielova 1313, 163 00 Praha 6, Czech republic, jjelinek@koop.cz

Nikola Stolev 60 JT

a#3, ei teemavaatimusta, ei nolla-asetamia, duplexia, korotus- tai satunappuloita. Tuomari juhlija, tehtävät 31.12.2007 mennessä: •ivko Janevski, P.Box 163, 1480 Gevgelija, Macedonia zivko@mt.net.mk

Chris Feather 60 JT

a#2, ei teemavaatimusta, ei nolla-asetamia, duplexia, korotus- tai satunappuloita. Tuomari •ivko Janevski, tehtävät 31.12.2007 mennessä: Nikola Stolev, Bukovic 3a, n.Lisice, 1000 Rkopje, Macedonia, stolev@mt.net.mk

Zoran Gavrilovski 40 JT

a#2, ei teemavaatimusta, ei nolla-asetamia, duplexia, korotus- tai satunappuloita. Tuomari Zoran Gavrilovski, tehtävät 31.12.2007 mennessä: •ivko Janevski, P.Lox 163, 1480 Gevgelija, Macedonia zivko@mt.net.mk

2#, ei teemavaatimusta, tuomari Boško Milošeski

3#, ei teemavaatimusta, tuomari Zlatko Mihajloski

i#3 ei teemavaatimusta, tuomari •ivko Janevski

Nämä tehtävät 31.12.2007 mennessä: Zoran Gavrilovski, p.fah 137, Skopje MK-1001, Macedonia, mprobl@yahoo.com

Aleksandar Popovski 75 JT

i#3, ei teemavaatimusta, ei nolla-asemia, duplexia, korotus- tai satunappuloita. Tuomari Zoran Gavrilovski, tehtävät 31.12.2007 mennessä: Nikola Stolev, Bukovic 3a, n.Lisice, 1000 Skopje, Macedonia, stolev@mt.net.mk

Manfred Zucker 70 JT

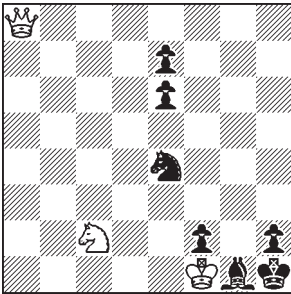
A: monisiirtoiset mattitehtävät, ei teemavaatimusta, tuomari Volker Zipf

B: monisiirtoiset itsemitit, joissa valkealla on loppuasemassa vain kuninkaansa jäljellä. Enintään kymmensiirtoisille itsemateille. Tuomari Manfred Zucker.

Satutehtävät eivät ole sallittuja. Palkintosumma vähintään 150 EUR / ryhmä. tehtävät 15.1.2008 mennessä: Mirko Degenkolbe, PF 11 12, D-08393 Meerane, Germany, Vierundsechzig@T-Online.de

Esimerkkitehtävät:

Manfred Zucker, luonnos

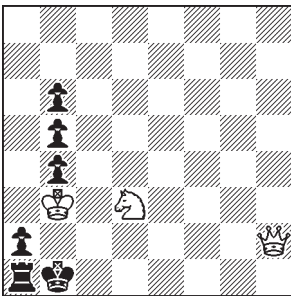

i#4

3+7

1.Rd4! e5 2.Re2 e6 3.Dd5! exd5 4.Rg3+

Manfred Zucker, Schach 1994

i#10

3+6

1.Rxb4? Kc1 2.Rd3+ Kb1? 3.Dd2, mutta 2.-Kd1! 1.De2? patti

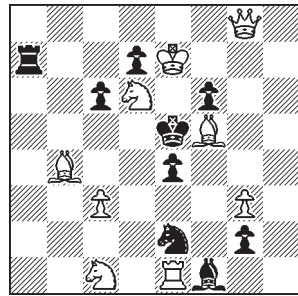
1.Rf4! Kc1 2.Db2+ Kd1 3.De2+ Kc1 4.Rd3+ Kb1 5.Rxb4! Kc1 6.Rd3+ Kb1 7.Dd2 b4 8.Rc1 b5 9.Rxa2 Txa2 10.Db2+ Txb2#

Byron Zappas 80 JT

Suurmestarin juhlakilpailu on kahden siirron mattitehtäville, joissa esiintyy uhankorjaus ja jatkettu puolustus. Juhlilija tuomitsee, tehtävät 31.1.2008 mennessä: Harry Fougiaxis, Delvinou 4, GR-11363 Athens, Greece, haryfou@ath.forthnet.gr

Esimerkkitehtävät:

Byron Zappas Eretria 2005

2#

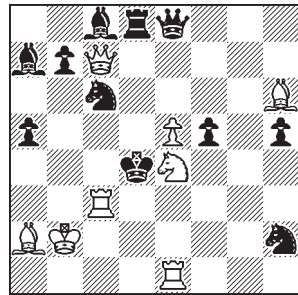
9+9

1.Lf~? (2.Rc4#) 1.-R~ 2.Txe4# 1.-Rxc3! 2.Lxc3# (jatkettu puolustus) 1.-Rxc3!

1.Lxe4! (2.Rd3#) uhankorjaus 1.-R~ 2.Rf7# 1.-Rxc3! 2.Lxc3# (jatkettu puolustus) 1.-Rxc3! 2.Dxg3# (jatkettu puolustus)

Valentin Lukjanov

3. palkinto Shahmaty 1972

2#

8+11

1.R~? (2.Le3, Td1#) 1.-Rf1!, 1.Rg5?

(2.Td1#) 1.-Rxe5!, 1.Rd2? (2.Le3#) 1.-Dxe5!

1.Rd6! (2.Rb5#) (uhankorjaus) 1.-Rc~ 2.Dc4#, 1.-Rxe5! 2.Le3# (jatkettu puolustus), 1.-Dxe5 2.Td1# 1.-Txd6 2.Dxd6#

Manne Persson 90 JT

Kahden siirron apumateille, ei teemavaatimusta, nollamuodot eivät sallittuja. Tuomarit Chris Feather ja Christer Jonsson. Tehtävät 29.3.2008 mennessä: Chris Feather, 10 Tinwell Road, Stamford, PE9 2QQ, England, cfeather@ukonline.co.uk

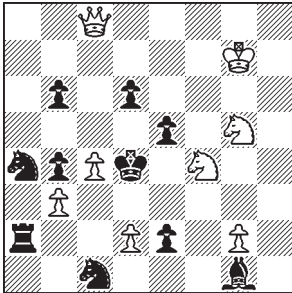
Die Schwalben 202. teemakilpailu, Gerhard Josten 70 JT

Kilpailu on tehtäville, joissa on kaksi vaatimusta:

- a) valkea tekee matin tiettyssä siirtoluvussa (oikeaoppinen mattitehtävä) ja
- b) musta siirtää ja tekee tasapelin (lopputehtävä)

Kolme palkintoa, 150, 100 ja 50 EUR. Tuomarit ovat Ralf Krätschmer (mattitehtäväosuus) ja Gerhard Josten (lopputehtäväosuus). Tehtävät 31.3.2008 mennessä: Michael.Roxlau@t-online.de

Esimerkkitehtävä:

3# 8+10
b) musta siirtää, tasapeli

- a) **1.Dh3!** (2.Re6#)
1.- exf4 2.Rf3+ Ke4/Kc5/Kd3 3.Dh7/Dc8/Df5(Dh7)#, 1.- Kc5 2.d4+ ~/Kxd4 3.Dc8/Re6#, 1.- Rc5 2.Dd3+ R5xd3/R1xd3 3.Re6/Re2#
- b) 1.-Txd2! (1.- e1D? 2.Rf3+ Ke4 3.Dg4+-) 2.Rd5 (2.Dh3 exf4 3.Re6+ Ke4 4.Rg5+ Kd4

5.Re6+ Ke4=) e4 3.Dg4 (3.Rf3+ exf3 4.Dg4+ Kd3 5.Df5+ Kd4 6.Dg4+ =) Rc5 4.Rf3+ Kd3 5.Re1+ Kd4 6.Rf3+ Kd3=

Michel Caillaud 50 JT

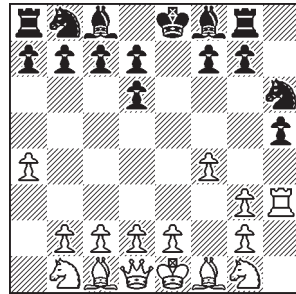
A: 2-8 siirron satuitsematit. "Rajoittavat" satuehdot kuten esimerkiksi pinsiirtoinen eivät ole sallittuja, mutta esimerkiksi kirke, madrasi ja vastaavat satuehdot ovat sallittuja. Yhdessä tehtävässä saa olla enintään kaksi satuelementtiä. Tietyn tyyppiset nappulat, esimerkiksi kiinalaiset nappulat, katsotaan yhdeksi satuelementiksi. Tarkennuksia voinee kysyä luottamusmieheltä..

B: Johtopelit, joissa on useampi kuin yksi vaihe (enemmän kuin yksi ratkaisu, kaksosmuotoja jne) Kaikki satuehdot ovat sallittuja, mutta eivät välttämättömiä. Enintään kaksi satuehtoa yhdessä tehtävässä, satunappulat eivät ole sallittuja.

Tuomari Michel Caillaud, tehtävät 31.5.2008 mennessä: Guy Sobrecases, 83, Bd Port Royal, 75013 Paris, France, sobrecases@yahoo.fr

Esimerkkitehtävä:

Michel Caillaud Probleemblad 2002

7,5 siirron johtopeli 15+15

b) kirke

- a) 1.a4 h6 2.Ta3 h5 3.Td3 Th6 4.Td6 exd6 5.f3 Dg5 6.f4 Dg3+ 7.hxg3 Tg8 8.Th3
- b) 1.h4 h5 2.Th3 Th6 3.Td3 Tg8 4.Td6 exd6 5.a4 Dxd4(h2) 6.Ta3 Kd8 7.Th3 Dg3 8.hxg3

Summary

Our cover problem may lead to happy or to sad thoughts. It is the first Finnish study showing Allumwandlung, promotion to all four pieces, and at the same time it is also one of the last successes of Reino Heiskanen. He passed away on September 18, 2007.

Born in 1931, Heiskanen started his composing career in the beginning of 1950s. He was especially interested in studies and selfmates with challenging ideas, requiring often plenty of material and moves. An obituary, photograph and dedication problems are on pp. 118-120 of this issue. The cover problem won a recent competition, the award by Rainer Staudte is on pp. 112-114.

The award of Jan Hannelius MT, orthodox problems, is on pp. 104-110. The competition required for problems showing, not surprisingly, the Hannelius theme. Kari Valtonen judged the orthodox problems and his thorough award is worth a close study.

Norwegian chess composition from the beginning until modern times is presented in a Espen Backe's new book *Caissas trollbundne*. It presents 500 problems on 230 pages, a review of historical development and short presentation of all composers. A valuable book with a comprehensive view on chess composition in Norway, see p. 111.

Neal Turner's *Paha Pähkinä, A Hard Nut to Crack*, is a proposal of Pauli Perkonjoja. Pauli's previous proposal proved to be very difficult, perhaps this time there is less suffering to be expected? See p. 114.

Hannu Sokka JT was a national composing competition for problems with locusts. The award on pp. 115-116 reveals that, once again, GM Unto Heinonen was victorious in another national competition.

The solutions of the Rumanian Solving Championship of 2007 are on p. 116, as well as memories of the meeting of chess problemists in Tampere, 40 years ago. Of recent participants in PCCC meetings, there are four who were also in Tampere:

Klaus Wenda, Barry Barnes, Bo Lindgren and Bedrich Formanek.

On p. 117 we report on the autumn meeting of ST, held near Tampere. The composing competition and solving contest were both won by GM Kari Valtonen.

Kari is also active as the problem column editor of Suomen Shakki, and as a contributor to our magazine. His articles serie deals this time Grimshaw interferences, see pp. 121-125.

It is worthwhile to visit every now and then Open Chess Diary, the web site of Tim Krabbé. Some months ago Sampsa Lahtonen published there a record: 14 successive discovered checks in a legal position, with promoted pieces allowed. Now Lahtonen has broken the record of successive checks in a legal position, with promoted pieces allowed, see p. 125.

On the same page there is a problem dedicated to Kimmo Sampakoski by Teppo Mänttä, published originally in *Satakunnan Kansa*.

The originals columns start from p. 126 offering something for every taste, we hope. Please, contribute with your problems!

The next issue is due to appear in December.

Seuraava lehti

ilmestyyne jouluksi - hyvää loppuvuotta!